

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ตลอดจนศึกษาริบท สภาพและความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ไปสู่การกำหนดองค์ประกอบในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครู ดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสมในแต่ละองค์ประกอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ดำเนินการปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) ซึ่งจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นผลของการรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและขั้นตอนในการวิจัย

ระยะที่ 2 การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการดำเนินการพัฒนาตามองค์ประกอบหลัก และตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยดำเนินการตามวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) 2 วงรอบ ดังนี้

วงรอบที่ 1

1. ขั้นวางแผน (Planning)
2. ขั้นปฏิบัติตามแผน (Action)
3. ขั้นสังเกตการณ์ (Observation)
4. ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection)

วงรอบที่ 2

1. ขั้นปรับปรุงแผนการปฏิบัติงาน (Re-Planning)
2. ขั้นลงมือปฏิบัติตามแผน (Action)
3. ขั้นสังเกตการณ์ (Observation)
4. ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection)

ระยะที่ 3 สรุปผลการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นผลการสรุปผลการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ผลการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ปรากฏผล ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาวเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ปรากฏผล ดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบหลักในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549)	2. ศาสตราจารย์ นฤเพ็ญและคณะ	3. กษมา รววรรณ ณ อุทยาน (2550)	4. กระทรวงศึกษาธิการ (2550)	5. ถวัลย์ มาศจรัส (2550)	6. ปริญญา สุขรมैया (2558)	7. เปรมวดี ศรีธนพล (2550)	8. สมนง.ป.ลัดกระทรงที่ศึกษาธิการ (2552)	9. พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. (2545)	10. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551)	11. สำนักวิชาการและมาตรฐานวิชาชีพ(2553)	12. คณะบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง (2558)
องค์ประกอบที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง												
1.1 การวิเคราะห์เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	✓	✓		✓	✓	✓		✓		✓	✓	✓
1.2 การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	✓	✓		✓	✓	✓		✓			✓	
1.3 การกำหนดหน่วยการเรียนรู้	✓				✓	✓		✓		✓	✓	✓
1.4 การทำเนื้อหาสาระวิชา	✓				✓	✓		✓		✓	✓	
1.5 การออกแบบการเรียนรู้	✓				✓	✓		✓			✓	
1.6 การจัดทำแผนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	✓	✓			✓			✓			✓	✓
องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง												
2.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2.2 การใช้สื่อและเทคโนโลยี	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2.3 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	✓		✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
2.4 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	✓	✓	✓				✓		✓	✓	✓	

จากตาราง 5 ผลการศึกษาพบว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีองค์ประกอบหลัก ดังนี้ องค์ประกอบหลักที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์เป้าหมายของการจัดการศึกษาตาม

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวบ่งชี้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3) การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ 4) การออกแบบการเรียนรู้ 5) การจัดทำแผนการเรียนรู้
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ6)การจัดทำเนื้อหาสาระวิชา องค์ประกอบ
หลักที่ 2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 1) การ
พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 2) การใช้สื่อและเทคโนโลยี
3) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 4)การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิดและ
5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1.2 ผลการศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำ
ครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนอง
แวง ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลจากการวิเคราะห์ตาม
ความคิดเห็น โดยอาศัยแบบการเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูล Modified Priority Needs
Index : PNI_{Modified} (สุวิมล ว่องวาณิช. 2550 หน้า 279) เป็นการหาความแตกต่างของ
สภาพความต้องการพัฒนาและสภาพปัจจุบัน ปรากฏผล ดังตาราง 6

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการ
เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง

เรื่อง	สภาพปัจจุบัน N=11				สภาพความต้องการจำเป็น N=11				PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ		
องค์ประกอบหลักที่ 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง										
1. การวิเคราะห์เป้าหมาย ของการจัดการเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	3.63	0.50	มาก	3	4.45	0.52	มาก	3	0.22	5
2. การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และ ตัวชี้วัดและกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	3.54	0.52	มาก	4	4.36	0.50	มาก	4	0.23	4

ตาราง 6 (ต่อ)

เรื่อง	สภาพปัจจุบัน N=11				สภาพความต้องการจำเป็น N=11				PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ		
1.3 การกำหนดหน่วยการเรียนรู้	3.81	0.40	มาก	1	4.72	0.64	มากที่สุด	2	0.24	3
1.4 การทำเนื้อหาสาระวิชา	3.54	0.82	มาก	4	4.27	0.46	มาก	5	0.20	6
1.5 การออกแบบการเรียนรู้	3.72	0.46	มาก	2	4.72	0.46	มากที่สุด	2	0.27	2
1.6 การจัดทำแผนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.63	0.80	มาก	3	4.91	0.30	มากที่สุด	1	0.35	1
เฉลี่ย	3.64	0.10	มาก	-	4.57	0.24	มากที่สุด	-	0.25	-
องค์ประกอบหลักที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง										
1. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3.81	0.75	มาก	3	4.91	0.30	มากที่สุด	1	0.29	1
2. การใช้สื่อ เทคโนโลยี และการจัดแหล่งเรียนรู้	4.18	0.87	มาก	1	4.63	0.50	มากที่สุด	3	0.10	4
3. การจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการ	3.72	0.46	มาก	4	4.72	0.46	มากที่สุด	2	0.26	3
4 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด	3.54	0.52	มาก	5	4.45	0.52	มาก	4	0.27	2
5. การวัดและประเมินผล การเรียนรู้	4.18	0.40	มาก	2	4.54	0.68	มากที่สุด	5	0.08	5
เฉลี่ย	3.88	0.28	มาก	-	4.65	0.17	มากที่สุด	-	0.19	-
เฉลี่ยรวม	3.79	0.21	มาก	-	4.61	0.05	มากที่สุด	-	0.21	-

จากตาราง 6 เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนา โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นของเรื่องที่ต้องการพัฒนาพบว่า ครูมีความต้องการในการพัฒนาภาวะผู้นำในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้องค์ประกอบหลักที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

พอเพียง ประกอบด้วย 1) การจัดทำแผนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2) การออกแบบการเรียนรู้ 3) การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ 4) การวิเคราะห์จุดหมาย
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 5) การวิเคราะห์เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 6) การทำเนื้อหาสาระวิชา องค์ประกอบหลักที่ 2 การ
จัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 1) การพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด
3) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 4) การใช้สื่อและเทคโนโลยี และ 5) การวัดและ
ประเมินผลการเรียนรู้

1.3 ผลการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนว
ทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง :
กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง โดยการสังเคราะห์แนวคิดและแนวทางการพัฒนา จาก
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เกณฑ์การประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ปรากฏผล
ดังตาราง 7

ตาราง 7 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง

นักการศึกษา/ แนวทางและวิธีการ พัฒนา	1. ปริยานุช ชรามณีญา (2560)	2. อนันตดา ชานา (2556)	3. ภิญโญ ทองเเหล (2553)	4. รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2551)	5. เสริมศักดิ์ ภูคาลาภรณ์ (2550)	5. กัลยรัตน์ เสมอสง (2550)	7. เนตรพัฒนา ยาวีราข (2550)	8. วิเชียร วิษยอุดม (2550)	9. Dessler (1991)	10. Trulove (1992)	11. Yulk (1998)	12. Wills (1993)	13. DuBin (1998)	14. Fulmer and Goldsmith (2000)	ความถี่	ร้อยละ (%)
	1. การฝึกปฏิบัติจริง		✓		✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	10
2. การถอดบทเรียน	✓			✓	✓		✓	✓	✓	✓			✓	✓	9	64.28
3. การฝึกอบรม		✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓		✓			8	57.14
4. การประชุมเชิงปฏิบัติการ		✓	✓	✓		✓	✓					✓		✓	7	50.00
5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	✓	✓		✓			✓			✓			✓	✓	7	50.00
6. การศึกษาดูงาน	✓	✓			✓	✓			✓			✓	✓		7	50.00

จากตาราง 7 พบว่า แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) การฝึกปฏิบัติจริง 2) การถอดบทเรียน 3) การฝึกอบรม 4) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 6) การศึกษาดูงาน

2. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย สามารถสรุปเป็นองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการวิจัย ดังนี้

2.1 องค์ประกอบด้านการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย

2.1.1 องค์ประกอบหลักที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

พอเพียง ประกอบด้วย 1) การจัดทำแผนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) การออกแบบการเรียนรู้ 3) การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ 4) การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 5) การวิเคราะห์เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 6) การจัดทำเนื้อหาสาระวิชา

2.1.2 องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 1) การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 2) การใช้สื่อและเทคโนโลยี 3) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 4) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด และ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.2 องค์ประกอบย่อยของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง ประกอบด้วย 1) การจัดทำแผนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) การออกแบบการเรียนรู้ 3) การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ 4) การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 5) การวิเคราะห์เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 6) การจัดทำเนื้อหาสาระวิชา ซึ่งประกอบด้วยตัวบ่งชี้ ดังนี้

2.2.1 องค์ประกอบที่ 1.1 การจัดทำแผนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีตัวบ่งชี้ความสำเร็จ ดังนี้

2.2.1.1 การวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา เพื่อประโยชน์ในการกำหนดหน่วยการเรียนรู้และรายละเอียดของแต่ละหัวข้อของแผนการจัดเรียนรู้

2.2.1.2 มีการวิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชาเพื่อนำมาเขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ ทักษะ / กระบวนการ เจตคติและค่านิยม

2.2.1.3 มีการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ โดยเลือกและขยายสาระที่เรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น รวมทั้งวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ๆที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

2.2.1.4 มีการวิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้(กิจกรรมการเรียนรู้) โดยเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2.1.5 มีการวิเคราะห์กระบวนการประเมินผล โดยเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.2.1.6 มีการวิเคราะห์แหล่งการเรียนรู้ โดยคัดเลือกสื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียนให้เหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้

2.2.2 องค์ประกอบที่ 1.2 การออกแบบการเรียนรู้ โดยมีตัวบ่งชี้ความสำเร็จ ดังนี้

2.2.2.1 วิเคราะห์สาระและมาตรฐานในการเรียนรู้

2.2.2.2 การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.2.2.3 จัดทำสาระการเรียนรู้

2.2.2.4 จัดทำคำอธิบายรายวิชา

2.2.2.5 การกำหนดหน่วยการเรียนรู้

2.2.2.6 การวางแผนการเรียนรู้

2.2.3 องค์ประกอบที่ 1.3 การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยมีตัวบ่งชี้ความสำเร็จ ดังนี้

2.2.3.1 กำหนดสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และสามารถทำได้เมื่อจบบทเรียน

2.2.3.2 กำหนดหลักฐานเพื่อประเมินความเข้าใจของผู้เรียน

2.2.3.3 กำหนดชิ้นงานสำหรับการเรียนการสอน

- 2.2.3.4 ตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้และแนะนำหน่วยการเรียนรู้ที่ตั้งขึ้น
- 2.2.3.5 กำหนดเวลาและสถานที่ปฏิบัติกิจกรรม
- 2.2.3.6 กำหนดวิธีที่ผู้เรียนและผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างปฏิบัติ
กิจกรรม
- 2.2.3.7 กำหนดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และทรัพยากรที่ต้องใช้ในหน่วย
การเรียนรู้

2.2.4 องค์ประกอบที่ 1.4 การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญ
ของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดและกิจกรรม
พัฒนาผู้เรียน โดยมีตัวบ่งชี้ความสำเร็จ ดังนี้

2.2.4.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช
2551และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

2.2.4.2 กำหนดกรอบในการวิเคราะห์

2.2.4.3 วิเคราะห์ตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ 8กลุ่มสาระการ
เรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.2.5 องค์ประกอบที่ 1.5 การวิเคราะห์เป้าหมายของการจัด
การศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีตัวบ่งชี้ความสำเร็จ ดังนี้

2.2.5.1 มีการวิเคราะห์เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.5.2 มีการกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.5.3 มีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของการจัด
การศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2.6 องค์ประกอบที่ 1.6 การจัดทำเนื้อหาสาระวิชา โดยมีตัวบ่งชี้
ความสำเร็จ ดังนี้

2.2.6.1 การแยกตามสาระวิชา จัดเนื้อหาสาระเป็นรายวิชา
ภายในวิชาประกอบด้วยหน่วยเรียนย่อยเรียง ตามลำดับความสัมพันธ์ต่อเนื่อง เนื้อหา
สาระในรายวิชาเดียวกัน

2.2.6.2 การจัดวิชาให้สัมพันธ์กัน เป็นการจัดเนื้อหาตั้งแต่ 2
รายวิชาขึ้นไปให้มีความสัมพันธ์กัน

2.2.6.3 การจัดวิชาแบบผสมผสาน เป็นการผนวกเนื้อหาวิชา ตั้งแต่ 2 รายวิชาขึ้นไปเข้าไว้ในรายวิชาเดียวกันหรือหน่วยเดียวกัน

2.2.6.4 การบูรณาการเนื้อหา (content integration) เป็นการผสมผสานของเนื้อหาสาระซึ่ง แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงของสาระต่างๆ

2.3 องค์ประกอบย่อยของการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ การใช้สื่อและเทคโนโลยี การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้ที่ เน้นทักษะกระบวนการคิดและ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยตัวบ่งชี้ใน การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

2.3.1 องค์ประกอบ 2.1 การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยมีตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

2.3.1.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นความรู้ ทักษะ กระบวนการที่สอดคล้องตามมาตรฐานการ เรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

2.3.1.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.3.1.3 มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียน

2.3.1.4 ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่น และรับผิดชอบต่อกลุ่มผู้ร่วมงาน และมีความกระตือรือร้น

2.3.1.5 มีการปลูกฝังระเบียบวินัย ค่านิยมและคุณธรรมตามวิถี วัฒนธรรม

2.3.1.6 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการ เรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

2.3.1.7 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ คุณธรรมและกระบวนการเรียนรู้

2.3.1.8 นำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพิจารณาปรับปรุง หรือเพิ่มเติมวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในหลักสูตร

2.3.1.9 กำหนดระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติในสถานศึกษา ที่ส่งเสริมระเบียบวินัย เคารพธรรมเนียมปฏิบัติ กฎ กติกาสังคมร่วมกัน

2.3.1.10 จัดกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้มีการฝึกปฏิบัติที่เสริมหนุนระบบเรียนรู้ที่ป่มเพาะอุปนิสัย “พอเพียง” เช่น การมีฐานการเรียนรู้ต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน กิจกรรม ชุมนุม ชมรม กิจกรรมเสริมสร้างวินัย จิตอาสา บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

2.3.1.11 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปรับปรุงหรือเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.1.12 มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมวิถีชีวิต เข้าสู่เส้นทาง “พอเพียง” ของผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สภาพแวดล้อมของโรงเรียนน่าอยู่ ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างทุกกลุ่มในโรงเรียน รวมถึงพ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชน

2.3.1.13 มีระบบการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกสาระการเรียนรู้ ทุกชั้นปี และป่มเพาะอุปนิสัยพอเพียงผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยและบริบทของโรงเรียน

2.3.1.14 มีระบบดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนให้พร้อมที่จะเรียนรู้ ทั้ง สุขภาพกาย สุขภาพจิต สติปัญญาเพื่อให้ผู้เรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดีในชีวิตและพร้อมที่จะเรียนรู้ อย่างมีความสุข

2.3.2 องค์ประกอบหลักที่ 2.2 การใช้สื่อและเทคโนโลยี โดยมีตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

2.3.2.1 มีการใช้และการผลิตสื่อและการพัฒนานวัตกรรมในการเรียนรู้

2.3.2.2 มีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

2.3.2.3 มีการใช้สื่อ แหล่งหรือที่อยู่ในชุมชนเรียนรู้ สถานการณ์เรียนรู้ โดยเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ

2.3.2.4 จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตนเองจาก เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2.3.2.5 การใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศูนย์การเรียนรู้ และการจัดระบบสารสนเทศเครือข่ายการเรียนรู้

2.3.2.6 ส่งเสริมการแสวงหาความรู้และการเผยแพร่ความรู้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการทรัพยากร การแข่งขันการใช้เทคโนโลยี

2.3.2.7 มีการใช้สื่อการสอนเพื่อพัฒนาการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้ เป็นผู้ชี้้นำการพัฒนาหลักสูตรและสื่อการสอน

2.3.2.8 มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสม มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.3.2.9 มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเชื่อมโยงธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ สถานการณ์จริง ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า ทดลองสัมผัสฝึกปฏิบัติจริง

2.3.3 องค์ประกอบที่ 2.3 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยมีตัว บ่งชี้ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

2.3.3.1 มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการทั้งเนื้อหา สารกระบวนการเรียนรู้และคุณธรรม โดยยึดธรรมชาติของผู้เรียน เพื่อสนองวิถีการเรียนรู้ ที่แตกต่างกันของผู้เรียนและธรรมชาติของวิชาด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ใช้สื่อการเรียนรู้ ที่หลากหลายเชื่อมโยงธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ สถานการณ์จริง จัดระบบสารสนเทศให้ ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า ทดลอง สัมผัส

2.3.3.2 เน้นการถอดบทเรียนตามหลัก 3 หวง 2 เงื่อนไข 4 มิติ เพื่อวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากกิจกรรมต่างๆ ที่นักเรียนทำหรือ กิจกรรมการใช้ชีวิตประจำวันของนักเรียน

2.3.3.3 มีการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ สถานการณ์เรียนรู้ โดยเป็นแหล่ง เรียนรู้ที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ หรือมีอยู่ในชุมชนหรือท้องถิ่น เป็นสถานการณ์เรียนรู้ อันเป็น แหล่งที่ให้ความรู้ที่โรงเรียนสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดยบูรณา การเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติจริงตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.3.4 จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้

2.3.3.5 มีการปลูกฝังหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกสาระการเรียนรู้ ทุกชั้นปี และบ่มเพาะอุปนิสัยพอเพียงผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยและบริบทของโรงเรียน

2.3.3.6 จัดเตรียมและใช้สื่อการเรียนรู้ต่างๆ ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนได้อย่างเหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.3.3.7 มีการศึกษาเรียนรู้และการสืบทอดความรู้ในสาขาวิชาชีพต่างๆ จากภูมิปัญญาไทย รู้จักรากเหง้าประวัติศาสตร์ความเป็นมาของตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ รวมทั้งการเข้าใจถึงความเป็นสากลและสามารถดำรงตนอยู่ได้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงต่างๆ

2.3.3.8 มีการสอดแทรกแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรและกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม เพื่อสอนให้ผู้เรียนรู้จักการใช้ชีวิตได้อย่างสมดุลตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.3.9 มีการสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน โดยการทำปฏิบัติ เช่น การวาดภาพ เขียนเรียงความ ทำรายงาน การจัดทำป้ายนิเทศ การจัดนิทรรศการ การรณรงค์เชิญชวน อัญเชิญบทพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เช่น พระมหาชนก นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ มาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผู้สอนร่วมคิดกับผู้เรียนจัดกิจกรรมต่างๆ

2.3.3.10 มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นความรู้ ทักษะ กระบวนการที่สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

2.3.3.11 วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล พร้อมนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่มุ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ตามความแตกต่างของผู้เรียนและพัฒนาการทางสมองเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

2.3.4 องค์ประกอบที่ 2.4 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด โดยมีตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

2.3.4.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหาให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้ ความคิด ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง

2.3.4.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถทางปัญญาในการทำความเข้าใจกับเรื่องต่างๆ ทำทนายให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ที่ต่างไปจากเดิมและสามารถหาเหตุผลอธิบายความคิดของตนเองได้

2.3.4.3 ใช้วิธีการสอนที่เน้นการคิด สืบค้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสืบค้นจากข้อมูลและใช้ความคิดเพื่อสรุปความรู้ต่างๆ

2.3.4.4 กระตุ้นผู้เรียนให้คิดตั้งคำถามหรือการอภิปรายเพื่อนำไปสู่การกระตุ้นให้สนใจ ใฝ่รู้ รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง ตรวจสอบข้อมูล วิเคราะห์ตีความและหาข้อสรุป

2.3.4.5 ใช้วิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ และการสรุปองค์ความรู้แบบองค์รวม (Holistic Thinking) ไม่แยกส่วนด้วยการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ เชื่อมโยงเรื่องราวและแนวความคิดของสิ่งที่เรียนรู้ในห้องเรียนกับวิถีชีวิต

2.3.4.6 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากค้นหาด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนรู้จักตนเองว่าเขาต้องการอะไร และรู้จักคิดว่าทำอย่างไรจึงจะได้เรียนรู้

2.3.4.7 ให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้ ความคิด ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ให้ผู้เรียนแสดงความสามารถทางปัญญาในการทำความเข้าใจกับเรื่องต่างๆ ทำทนายผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมและสามารถหาเหตุผลอธิบายความคิดของตนเองได้

2.3.4.8 เน้นกิจกรรมที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ผ่านการวางแผนและการถอดบทเรียนตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ และการนำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันโดยกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ

2.3.4.9 กระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

2.3.4.10 การจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงอย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหาที่เริ่มจากชีวิตประจำวันและเชื่อมโยงสู่ครอบครัว สังคม ประเทศชาติ

2.3.4.11 จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นการทดลอง การปฏิบัติจริงทั้งในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาในรูปแบบโครงงาน การศึกษา รายบุคคล การทำงานกลุ่ม

2.3.4.12 จัดกิจกรรม และสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง

2.3.4.13 ส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน

2.3.4.14 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นความรู้ ทักษะ กระบวนการที่สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

2.3.5 องค์ประกอบที่ 2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยมีตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

2.3.5.1 เน้นการประเมินผลที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ เป็นการทดสอบเพื่อดูพัฒนาการของผู้เรียนว่าอยู่ในระดับใด มีความสามารถหรือมีจุดเด่นที่ควรได้รับการส่งเสริมในด้านใด จุดอ่อนที่ควรแก้ไขอยู่ตรงไหน

2.3.5.2 สามารถออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ครอบคลุมทุกด้าน

2.3.5.3 เน้นการใช้ข้อสอบอัตนัยเชิงวิเคราะห์ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนและมีการถ่ายทอดความคิดอย่างเป็นระบบและประยุกต์ใช้อย่างสร้างสรรค์

2.3.5.4 ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ อย่างหลากหลาย ทั้งนี้มุ่งเน้นการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นสำคัญ เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและผู้ปกครอง ตลอดจนความสอดคล้องกับธรรมชาติวิชาและพัฒนาการของผู้เรียน

2.3.5.5 นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้เพื่อสอนซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนปรับปรุงการจัดกิจกรรมการสอนของตนเองอย่างเป็นระบบและ

6) ใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2.3.5.6 วัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะ (Process) และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attribute)

2.3.5.7 การใช้ข้อมูลเป็นฐานในการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนที่นอกเหนือจากใช้เกณฑ์อื่นๆ

ระยะที่ 2 การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ผลการดำเนินการมี 2 วงรอบ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการวางแผน (Planning)

ในการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ดังนี้

1. ประชุมครูและบุคลากรในโรงเรียนเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยและร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยจัดประชุมในวันที่ 12 พฤษภาคม 2560 เวลา 09.00 – 16.00 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนอง

แวง มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 12 คน การประชุมได้สรุปแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลปรากฏ ดังนี้

1.1 แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างครูบุคลากร ผู้บริหาร เพื่อสร้างความตระหนักร่วมกัน และวางแผนออกแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 วิเคราะห์องค์ประกอบและพิจารณาตัวบ่งชี้การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนโดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยพิจารณาจากพันธกิจ เป้าประสงค์ วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ความเป็นไปได้ของการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3 มอบหมายภารกิจการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 นิเทศ กำกับ ติดตามเป็นระยะที่ชัดเจนตามกระบวนการนิเทศ โดยผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และมีปฏิทินกำหนดการนิเทศ กำกับ ติดตาม

ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาของครูจากการประชุมคณะครูและบุคลากรในโรงเรียนจำนวน 12 คนโดยนำข้อมูลจากเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นส่วนประกอบสำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ : กระทรวงศึกษาธิการ. 2554 หน้า 2-49) ปรากฏผล ดังตาราง 8

ตาราง 8 แสดงองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาภาวะผู้นำ
ครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียน
บ้านหนองแวง

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความต้องการ พัฒนา N= 11		แปลความ
	\bar{X}	S.D.	
1.ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	3.46	0.71	ปานกลาง
1. ด้านนโยบาย	3.00	0.07	ปานกลาง
ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีนโยบายน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา ขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี	3.00	0.63	ปานกลาง
ตัวบ่งชี้ที่ 2 ดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่ น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	3.00	0.77	ปานกลาง
ตัวบ่งชี้ที่ 3 ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติ การประจำปี ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อน ในสถานศึกษา	3.09	0.70	ปานกลาง
ตัวบ่งชี้ที่ 4 นำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย/แผนงาน/โครงการ ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	2.91	0.70	ปานกลาง
2.ด้านวิชาการ	4.52	0.15	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริม การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้	4.45	0.52	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 6 ดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้าน วิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงสู่การเรียนรู้	4.54	0.68	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 7 ติดตามผล แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การ เรียนรู้	4.36	0.80	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 8 นำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้	4.73	0.46	มากที่สุด

ตาราง 8 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความต้องการ พัฒนา N= 11		แปลความ
	\bar{X}	S.D.	
1.ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา(ต่อ)			
3. ด้านงบประมาณ	3.25	0.08	ปานกลาง
ตัวบ่งชี้ที่ 9 มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.27	0.78	ปานกลาง
ตัวบ่งชี้ที่ 10 ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.36	0.92	ปานกลาง
ตัวบ่งชี้ที่ 11 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.18	0.98	ปานกลาง
ตัวบ่งชี้ที่ 12 นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.18	0.87	ปานกลาง
4. ด้านบริหารทั่วไป	3.09	0.13	ปานกลาง
ตัวบ่งชี้ที่ 13 บริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.00	0.77	ปานกลาง
ตัวบ่งชี้ที่ 14 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน	3.18	0.75	ปานกลาง
2.ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.70	0.21	มากที่สุด
1. หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.82	0.09	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้	4.91	0.30	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.82	0.40	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.73	0.46	มากที่สุด

ตาราง 8 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความต้องการพัฒนา N= 11		แปลความ
	\bar{X}	S.D.	
2.ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)			
2. การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่กิจกรรมการเรียนรู้	4.81	0.69	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 4 มีแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้	4.81	0.40	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 5 คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ	4.73	0.64	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ	4.90	0.30	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 7 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.81	0.60	มากที่สุด
3. สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.81	0.08	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 8 จัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.73	0.46	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 9 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.90	0.30	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 10 ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะอย่างพอเพียงของผู้เรียน	4.81	0.40	มากที่สุด
4.การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.38	0.08	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 11 จัดทำเครื่องมือ และ วัดและประเมินผลที่หลากหลาย และ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.45	0.68	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความต้องการพัฒนา N= 11		แปลความ
	\bar{X}	S.D.	
2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)			
4. การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
ตัวบ่งชี้ที่ 12 ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.36	0.80	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 13 รายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง/พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.27	0.90	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 14 จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของผู้เรียน ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้	4.45	0.82	มาก
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.55	0.02	มากที่สุด
1. การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	4.54	0.14	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.63	0.50	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 2 จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.45	0.52	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.36	0.80	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 4 ติดตามผล การจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.54	0.52	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 5 นำผลการติดตามมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.72	0.46	มากที่สุด

ตาราง 8 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความต้องการพัฒนา N= 11		แปลความ
	\bar{X}	S.D.	
3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ต่อ)			
2. กิจกรรมนักเรียน	4.53	0.12	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 6 มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียน “อยู่อย่างพอเพียง”	4.54	0.52	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 7 จัดกิจกรรมลูกเสือ /เนตรนารี /ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญ ประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.63	0.50	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 8 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุม/ชมรม ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.45	0.82	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 9 มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอน ทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.36	0.80	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 10 ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.72	0.46	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 11 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียนตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.50	0.52	มาก
3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	4.58	0.11	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 12 มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมี ส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	4.63	0.50	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 13 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาสถานศึกษา/ ชุมชน ด้านเศรษฐกิจหรือสังคมหรือสิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.54	0.52	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 14 ติดตามผลการดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.45	0.52	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 15 นำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนา การดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.72	0.46	มากที่สุด

ตาราง 8 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความต้องการพัฒนา N= 11		แปลความ
	\bar{X}	S.D.	
4. ด้านพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	4.67	0.06	มากที่สุด
1. การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.72	0.09	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อสร้าง ความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.72	0.46	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 2 มีการจัดการประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใน การดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่	4.81	0.40	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 3 ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง อย่างสม่ำเสมอ	4.63	0.50	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.72	0.46	มากที่สุด
2. การติดตามและขยายผล	4.63	0.09	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 1 ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อ ส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.63	0.50	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 2 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจ หน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.54	0.52	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 3 ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจ หน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.72	0.46	มากที่สุด
5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ	3.93	0.46	มาก
1. สถานศึกษา	3.81	0.87	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 1 คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง	3.81	0.87	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษา	3.63	0.50	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 1 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง	3.63	0.50	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับความต้องการพัฒนา N= 11		แปลความ
	\bar{X}	S.D.	
5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ (ต่อ)			
3. บุคลากรของสถานศึกษา	4.63	0.14	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 1 บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.72	0.46	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 2 บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.63	0.50	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 3 บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์	4.81	0.40	มากที่สุด
ตัวบ่งชี้ที่ 4 บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ	4.45	0.82	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 5 บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์	4.54	0.82	มากที่สุด
4. ผู้เรียน	3.68	0.10	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา	3.63	0.50	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ	3.81	0.87	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม	3.72	0.46	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม	3.72	0.78	มาก
ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม	3.54	0.52	มาก
เฉลี่ยรวม	4.26	0.55	มาก

จากตาราง 8 สรุปผลการศึกษา วิเคราะห์สภาพและความต้องการด้านการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง พบว่า บุคลากรมีระดับความต้องการพัฒนาภาวะผู้นำในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) โดยด้านที่มีความต้องการมากที่สุดพัฒนามากที่สุดเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) ประกอบด้วย การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การติดตามและขยายผล และด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) ประกอบด้วย การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน กิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ที่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากรที่ได้ ผู้วิจัยจะนำไปองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ในการวางแผนการพัฒนาในขั้นต่อไป

2. กำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ผลการประชุมได้สรุปแนวทางวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง โดยกำหนดวิธีการพัฒนาจากข้อสรุปของคณะครูและบุคลากรในโรงเรียน โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ ดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงการเรียงลำดับความสำคัญของวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง

ลำดับที่	วิธีการพัฒนา	ความถี่	ร้อยละ %	ลำดับความ ต้องการ
1.	การฝึกปฏิบัติจริง	10	83.33	2
2.	การถอดบทเรียนจากการเรียนรู้เป็นกลุ่ม	8	66.67	4
3.	การฝึกอบรม	12	100.00	1
4.	การประชุมเชิงปฏิบัติการ	9	75.00	3
5.	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	7	58.33	5
6.	การศึกษาดูงาน	12	100.00	1
7.	วิธีการอื่นๆ เช่น การนิเทศภายใน การประชุมกลุ่มย่อย เป็นต้น	6	50.00	6

จากตาราง 9 ผลการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างผู้บริหารและคณะครูผู้วิจัยร่วมกับคณะครู เพื่อเรียงลำดับความสำคัญของวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ผลการเรียงลำดับความสำคัญ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การฝึกอบรม การศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การฝึกปฏิบัติจริง การประชุมเชิงปฏิบัติการ การถอดบทเรียนจากการเรียนรู้เป็นกลุ่ม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และวิธีการอื่นๆ เช่น การนิเทศ กำกับติดตาม การแสดงความคิดเห็น และการประชุมกลุ่มย่อย

3. วิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อสรุปความสำคัญของวิธีการพัฒนาจากการประชุมคณะครูและบุคลากรในโรงเรียนกับองค์ประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงความสอดคล้องของข้อสรุปวิธีการพัฒนาจากการประชุมครูบุคลากร
ในโรงเรียนกับองค์ประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้

วิธีการพัฒนา	องค์ประกอบ
1. การฝึกอบรม	<p>☒ 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง</p> <p>☒ 1.1 การวิเคราะห์เป้าหมายของการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>☒ 1.2 การวิเคราะห์จุดด้อย สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร</p> <p>☒ 1.3 การจัดทำหน่วยการเรียนรู้</p> <p>☒ 1.4 การจัดทำเนื้อหาสาระของวิชา</p> <p>☒ 1.5 การออกแบบการจัดการเรียนรู้</p> <p>☒ 1.6 การจัดทำแผนการเรียนรู้</p> <p>☒ 2. การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>☒ 2.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <p>☒ 2.2 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด</p> <p>☒ 2.3 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ</p> <p>☒ 2.4 การใช้สื่อ และเทคโนโลยี</p> <p>☒ 2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้</p>
2. การศึกษาดูงาน โดยผู้บริหารครูและบุคลากรศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	<p>☒ 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง</p> <p>☒ 1.1 การวิเคราะห์เป้าหมายของการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>☒ 1.2 การวิเคราะห์จุดด้อย สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร</p> <p>☒ 1.3 การจัดทำหน่วยการเรียนรู้</p> <p>☒ 1.4 การจัดทำเนื้อหาสาระของวิชา</p> <p>☒ 1.5 การออกแบบการจัดการเรียนรู้</p> <p>☒ 1.6 การจัดทำแผนการเรียนรู้</p> <p>☒ 2. การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>☒ 2.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <p>☒ 2.2 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด</p> <p>☒ 2.3 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ</p> <p>☒ 2.4 การใช้สื่อ และเทคโนโลยี</p> <p>☒ 2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้</p>

วิธีการพัฒนา	องค์ประกอบ
3. การฝึกปฏิบัติจริง	<p>[] 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง</p> <p>[✓] 1.1 การวิเคราะห์เป้าหมายของการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>[✓] 1.2 การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร</p> <p>[✓] 1.3 การจัดทำหน่วยการเรียนรู้</p> <p>[✓] 1.4 การจัดทำเนื้อหาสาระของวิชา</p> <p>[✓] 1.5 การออกแบบการจัดการเรียนรู้</p> <p>[] 2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>[✓] 2.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <p>[✓] 2.2 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด</p> <p>[✓] 2.3 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ</p> <p>[✓] 2.4 การใช้สื่อ และเทคโนโลยี</p> <p>[✓] 2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้</p>
4. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	<p>[✓] 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง</p> <p>[✓] 1.1 การวิเคราะห์เป้าหมายของการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>[✓] 1.2 การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร</p> <p>[✓] 1.3 การจัดทำหน่วยการเรียนรู้</p> <p>[✓] 1.4 การจัดทำเนื้อหาสาระของวิชา</p> <p>[✓] 1.5 การออกแบบการจัดการเรียนรู้</p> <p>[✓] 1.6 การจัดทำแผนการเรียนรู้</p> <p>[] 2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>[] 2.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <p>[] 2.2 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด</p> <p>[] 2.3 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ</p> <p>[] 2.4 การใช้สื่อ และเทคโนโลยี</p> <p>[] 2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้</p>

ตาราง 10 (ต่อ)

วิธีการพัฒนา	องค์ประกอบ
5. การถอดบทเรียนการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการสู่การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	<p>☒ 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง</p> <p>☐ 1.1 การวิเคราะห์เป้าหมายของการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>☐ 1.2 การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร</p> <p>☐ 1.3 การจัดทำหน่วยการเรียนรู้</p> <p>☐ 1.4 การจัดทำเนื้อหาสาระของวิชา</p> <p>☐ 1.5 การออกแบบการจัดการเรียนรู้</p> <p>☐ 1.6 การจัดทำแผนการเรียนรู้</p> <p>☒ 2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>☐ 2.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <p>☐ 2.2 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด</p> <p>☐ 2.3 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ</p> <p>☐ 2.4 การใช้สื่อ และเทคโนโลยี</p> <p>☐ 2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้</p>
6. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	<p>☐ 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง</p> <p>☐ 1.1 การวิเคราะห์เป้าหมายของการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>☐ 1.2 การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร</p> <p>☐ 1.3 การจัดทำหน่วยการเรียนรู้</p> <p>☐ 1.4 การจัดทำเนื้อหาสาระของวิชา</p> <p>☐ 1.5 การออกแบบการจัดการเรียนรู้</p> <p>☐ 1.6 การจัดทำแผนการเรียนรู้</p> <p>☐ 2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>☒ 2.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <p>☒ 2.2 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด</p> <p>☒ 2.3 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ</p> <p>☒ 2.4 การใช้สื่อ และเทคโนโลยี</p> <p>☒ 2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้</p>

ตาราง 10 (ต่อ)

วิธีการพัฒนา	องค์ประกอบ
7. วิธีการอื่น ๆ เช่น การนิเทศภายใน การประชุมกลุ่มย่อย	<p>[✓] 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง</p> <p>[] 1.1 การวิเคราะห์เป้าหมายของการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>[] 1.2 การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร</p> <p>[] 1.3 การจัดทำหน่วยการเรียนรู้</p> <p>[] 1.4 การจัดทำเนื้อหาสาระของวิชา</p> <p>[] 1.5 การออกแบบการจัดการเรียนรู้</p> <p>[] 1.6 การจัดทำแผนการเรียนรู้</p> <p>[✓] 2. การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>[] 2.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <p>[] 2.2 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด</p> <p>[] 2.3 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ</p> <p>[] 2.4 การใช้สื่อและเทคโนโลยี</p> <p>[] 2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้</p>

จากตาราง 10 สรุปผลการประชุมวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อสรุป ความสำคัญของวิธีการพัฒนาจากการประชุมคณะครูและบุคลากรในโรงเรียนกับ องค์ประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง พบว่า ความสอดคล้องของวิธีการพัฒนา กับ องค์ประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำครูมีดังนี้ 1. การฝึกอบรมสอดคล้องกับองค์ประกอบที่ 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียงและองค์ประกอบที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. การศึกษาดูงานโดยผู้บริหาร ครูและบุคลากร ศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับองค์ประกอบที่ 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียงและ องค์ประกอบที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3. การฝึกปฏิบัติจริงสอดคล้องกับองค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้สื่อ และ

เทคโนโลยี และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4. การประชุมเชิงปฏิบัติการ สอดคล้องกับองค์ประกอบที่ 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง ในด้าน การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ การจัดทำเนื้อหาสาระของวิชา การออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5. การถอดบทเรียนการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการสู่การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสอดคล้องกับองค์ประกอบที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียงและองค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 6. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สอดคล้องกับองค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้สื่อ และเทคโนโลยี และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และ 7. อื่นๆ เช่นการนิเทศภายใน สอดคล้องกับองค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการนิเทศภายใน

4. การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน “การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนบ้านหนองแวง จำนวน 4 คณะทำงาน (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ค) ดังนี้

4.1 คณะกรรมการดำเนินงาน การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ประกอบด้วย 1) นายชาติชาย ก่อคุณ 2) นายพนม นาโสก 3) นางสาวจุฬาร เมืองโคตร 4) นางสาวนงศ์ลักษณ์ กุณะ และ 5) นายประวัตติ สวัสดิ์วงศ์ชัย

4.2 คณะกรรมการดำเนินงาน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง ประกอบด้วย 1) นายประวัตติ สวัสดิ์วงศ์ชัย 2) นายวราวุธ สายทอง 3) นางสาวจุฬาร เมืองโคตร และ 4) นายเจษฎา คนเพียร

4.3 คณะกรรมการดำเนินงานพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 1) นายอภิญา ขำคม 2) นายบัณฑิต บุรัตน์ 3) นางพัชรินทร์ คล่องแคล่ว 4) นางสาวนงศ์ลักษณ์ กุณะ และ 5) นายประวัตติ สวัสดิ์วงศ์ชัย

4.4 คณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประกอบด้วย 1) นายชาติชาย ก่อคุณ 2) นายพนม นาโสก 3) นางสาวอัญชิษฐา สุวรรณพันธ์ 4) นายประวัตติ สวัสดิ์วงศ์ชัย และ 5) นางวรินทร์ คนเพียร

ขั้นที่ 2 ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Acting)

การดำเนินงานการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่กำหนด ดังนี้

1. จัดประชุมชี้แจงรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการกิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ในวันที่ 23 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560 เวลา 15.30 – 17.00 น. สถานที่ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองแวง ดังนี้

1.1 ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้

1.2 คณะกรรมการดำเนินงานจัดทำปฏิทินการประชุมกลุ่มย่อยแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1.2.1 กำหนดการประชุมประชุมกลุ่มย่อย คณะทำงานองค์ประกอบที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง ในวันที่ 26 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560

1.2.2 กำหนดการประชุมกลุ่มย่อยคณะทำงานองค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในวันที่ 31 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560

2. ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อออกแบบโครงการ/กิจกรรมในการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นรายด้านตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่กำหนด ดังนี้

2.1 คณะกรรมการดำเนินงาน ตามองค์ประกอบที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง ได้ประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 1 ในวันที่ 26 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560 เวลา 15.00 – 17.00 น. ซึ่งได้แบ่งหน้าที่ในการดำเนินงาน กำกับดูแล กิจกรรมต่างๆ ดังนี้

2.1.1 การวิเคราะห์เป้าหมายของการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดำเนินการระหว่างวันที่ 26 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560 ถึงวันที่ 30 เดือนกันยายน พ.ศ. 2560 สถานที่ดำเนินงาน โรงเรียนบ้านหนองแวง

2.1.2 การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรดำเนินการ ระหว่างวันที่ 26 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560 ถึงวันที่ 30 เดือนกันยายน พ.ศ. 2560 สถานที่ดำเนินการ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองแวง

2.1.3 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง โดย การจัดทำหน่วยการเรียนรู้และ การจัดทำเนื้อหาสาระของวิชา ดำเนินการ ระหว่างวันที่ 26 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560 ถึงวันที่ 30 เดือนกันยายน พ.ศ. 2560 สถานที่ดำเนินการ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองแวง

2.1.4 การออกแบบการจัดการเรียนรู้และการจัดทำแผนการเรียนรู้ดำเนินการ ระหว่างวันที่ 26 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560 ถึงวันที่ 30 เดือนกันยายน พ.ศ. 2560 สถานที่ดำเนินการ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองแวง

2.2 คณะกรรมการดำเนินงานตามองค์ประกอบหลักที่ 2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้ประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 1 ในวันที่ 31 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560 เวลา 15.00 – 16.30 น. สถานที่ โรงเรียนบ้านหนองแวง ดังนี้

2.2.1 โครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินการระหว่าง 26 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560 ถึง วันที่ 30 เดือนกันยายน พ.ศ. 2560 สถานที่ดำเนินงาน โรงเรียนบ้านหนองแวง

2.1.2 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินการ ระหว่างวันที่ 26 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560 ถึง วันที่ 30 เดือนกันยายน พ.ศ. 2560 สถานที่ดำเนินการ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองแวง

3. ดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่กำหนด ดังนี้

3.1. การฝึกอบรมการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ดำเนินการ ระหว่างวันที่ 15 – 16 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2560 สถานที่ดำเนินการ โครงการชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยเตี้ยก จังหวัดสกลนคร

3.2 จัดศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดำเนินการในวันที่ 13 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2560

สถานที่ศึกษาดูงาน โรงเรียนบ้านคูเมือง (อ่อนนุเคราะห์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 เป็นโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

3.3 ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการ เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของบุคลากร โดยสอบถามกลุ่มผู้ร่วมวิจัย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 77 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ครูและบุคลากร จำนวน 11 คน ตัวแทนนักเรียน จำนวน 27 คน ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน ตัวแทนผู้ปกครอง จำนวน 22 คน และตัวแทนองค์กรในชุมชน จำนวน 9 คน

3.4 การนิเทศภายใน นิเทศกำกับติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูโดยคณะกรรมการนิเทศ โรงเรียนบ้านหนอง แวง ดำเนินการระหว่างวันที่ 1 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2560 ถึง วันที่ 31 เดือนมีนาคม พ.ศ.2561 (ภาคเรียนที่ 2 / 2560) สถานที่ดำเนินงาน โรงเรียนบ้านหนองแวง

ขั้นที่ 3 ขั้นการสังเกตการณ์ (Observing)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยร่วมกันดำเนินการ กำกับติดตามผล การดำเนินงานและ การร่วมกันประเมินผลงานที่เกิดขึ้น โดยคณะกรรมการนิเทศภายใน เพื่อนำผลที่ได้ ปรับปรุงเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ดังนี้

1. ผลการดำเนินงาน องค์ประกอบหลักที่ 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาพอเพียง ซึ่งประกอบด้วย 6 กิจกรรม คือ 1)การวิเคราะห์เป้าหมายของ การศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะ สำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร 3) การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ 4) การจัดทำเนื้อหาสาระของวิชา 5) การออกแบบการ จัดการเรียนรู้ และ6) การจัดทำแผนการเรียนรู้ตามองค์ประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำครู ในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ผลปรากฏ ดังตาราง 11

ตาราง 11 แสดงผลการประเมิน การดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง

รายการประเมิน/ตัวบ่งชี้		คะแนนประเมิน	ผลการประเมิน	ผลการดำเนินงาน N=11	
				ผ่าน	ไม่ผ่าน
องค์ประกอบหลักที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง					
1.	การจัดทำแผนการเรียนรู้	3	3	✓	
	1.1 การวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา เพื่อประโยชน์ในการกำหนดหน่วยการเรียนรู้และรายละเอียดของแต่ละหัวข้อของแผนการจัดเรียนรู้	3	3	✓	
	1.2 มีการวิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชาเพื่อนำมาเขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ ทักษะ / กระบวนการ เจตคติและค่านิยม	3	3	✓	
	1.3 มีการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ โดยเลือกและขยายสาระที่เรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น รวมทั้งวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	3	3	✓	
	1.4 มีการวิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้(กิจกรรมการเรียนรู้) โดยเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3	3	✓	
	1.5 มีการวิเคราะห์กระบวนการประเมินผล โดยเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3	3	✓	
	1.6 มีการวิเคราะห์แหล่งการเรียนรู้ โดยคัดเลือกสื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียนให้เหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้	3	3	✓	

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการประเมิน/ตัวบ่งชี้		คะแนนประเมิน	ผลการประเมิน	ผลการดำเนินงาน N=11	
				ผ่าน	ไม่ผ่าน
องค์ประกอบหลักที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง					
2.	การออกแบบการจัดการเรียนรู้	3	3	✓	
	2.1 วิเคราะห์สาระและมาตรฐานในการเรียนรู้	3	3	✓	
	2.2 การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	3	3	✓	
	2.3 จัดทำสาระการเรียนรู้	3	3	✓	
	2.4 จัดทำคำอธิบายรายวิชา	3	3	✓	
	2.5 การกำหนดหน่วยการเรียนรู้	3	3	✓	
	2.6 การวางแผนการเรียนรู้	3	3	✓	
3.	การกำหนดหน่วยการเรียนรู้	3	3	✓	
	3.1 กำหนดสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และสามารถทำได้เมื่อจบบทเรียน	3	3	✓	
	3.2 กำหนดหลักฐานเพื่อประเมินความเข้าใจของผู้เรียน	3	3	✓	
	3.3 กำหนดชิ้นงานสำหรับการเรียนการสอน	3	3	✓	
	3.4 ตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้และแนะนำหน่วยการเรียนรู้ที่ตั้งขึ้น	3	3	✓	
	3.5 กำหนดเวลาและสถานที่ปฏิบัติกิจกรรม	3	3	✓	
	3.6 กำหนดวิธีที่ผู้เรียนและผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างปฏิบัติกิจกรรม	3	3	✓	
	3.7 กำหนดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และทรัพยากรที่ต้องใช้	3	3	✓	
4.	การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร	3	3	✓	
	4.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560	3	3	✓	
	4.2 กำหนดกรอบในการวิเคราะห์	3	3	✓	
	4.3 วิเคราะห์ตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ 8กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3	3	✓	

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการประเมิน/ตัวบ่งชี้		คะแนนประเมิน	ผลการประเมิน	ผลการดำเนินงาน N=11	
				ผ่าน	ไม่ผ่าน
องค์ประกอบหลักที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง					
5.	การวิเคราะห์เป้าหมายของการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3	3	✓	
	5.1 มีการวิเคราะห์เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3	3	✓	
	5.2 มีการกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3	3	✓	
	5.3 มีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3	3	✓	
6.	การจัดทำเนื้อหาสาระของวิชา	3	3	✓	
	6.1 การแยกตามสาระวิชา จัดเนื้อหาสาระเป็นรายวิชาภายในวิชาประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ย่อยเรียงตามลำดับความสัมพันธ์ต่อเนื่อง เนื้อหาสาระในรายวิชาเดียวกัน	3	3	✓	
	6.2 การจัดวิชาให้สัมพันธ์กัน เป็นการจัดเนื้อหาตั้งแต่ 2 รายวิชาขึ้นไปให้มีความสัมพันธ์กัน	3	3	✓	
	6.3 การจัดวิชาแบบผสมผสาน เป็นการผนวกเนื้อหาวิชาตั้งแต่ 2 รายวิชาขึ้นไปเข้าไว้ในรายวิชาเดียวกันหรือหน่วยเดียวกัน	3	3	✓	
	6.4 การบูรณาการเนื้อหา (content integration) เป็นการผสมผสานของเนื้อหาสาระซึ่ง แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงของสาระต่างๆ	3	3	✓	
	เฉลี่ยรวม	3	3	✓	

จากตาราง 11 ผลการประเมินการดำเนินงานองค์ประกอบที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง โดยกำหนดเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาพอเพียงเป็น 3 ระดับ ผลการดำเนินงาน พบว่าระดับผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยสูงสุดทุกตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

1) การจัดทำแผนการเรียนรู้ 2) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 3) การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ 4) การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร 5) การวิเคราะห์เป้าหมายของการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 6) การจัดทำเนื้อหาสาระของวิชาผลการสัมภาษณ์บุคลากรที่รับผิดชอบการดำเนินงาน องค์ประกอบหลักที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง หลังการประเมินผล ซึ่งผลการสัมภาษณ์เป็นดังนี้

“...หลักสูตรมีความสอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา...”

(บัณฑิต บุรัตน์. สัมภาษณ์, 2560)

“...หลักสูตรมีความยืดหยุ่น เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง...”

(อภิญา ขาคม. สัมภาษณ์, 2560)

“...ควรมีการนิเทศ ติดตาม ปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบท และสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ชุมชนและเหมาะสม...”

(ประวัติ สวัสดิ์วงศ์ชัย. สัมภาษณ์, 2560)

“...ผู้ปกครอง นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม...”

(จุฬาร เมืองโคตร. สัมภาษณ์, 2560)

“... เป็นตัวแทนกรรมการสถานศึกษามาร่วมจัดทำและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตร...”

(ชาวี ภูมิลดา. สัมภาษณ์, 2560)

“... เป็นตัวแทนนักเรียนเข้าร่วมแสดงข้อคิดเห็นต่อเนื้อหาในหลักสูตร มีความสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน ...”

(ศุภลักษณ์ คนเพียร. สัมภาษณ์, 2560)

จากผลการสัมภาษณ์บุคลากรที่รับผิดชอบการดำเนินงาน และผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามองค์ประกอบหลักที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง พบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสม สอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนผู้ปกครองและชุมชน ควรมีการนิเทศ ติดตาม ปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน และ

ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง และควรมีการสำรวจความต้องการของชุมชนตามความเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

2. ผลการประเมินการดำเนินงาน องค์ประกอบหลักที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งประกอบด้วย 5 กิจกรรม ดังนี้

- 1) กิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
- 2) กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด
- 3) กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
- 4) การใช้สื่อและเทคโนโลยี การจัดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและ
- 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามองค์ประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแขง ผลปรากฏ ดังตาราง 12

ตาราง 12 ผลการประเมินผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

องค์ประกอบที่ 2.1 /รายการประเมิน/ตัวบ่งชี้	คะแนนประเมิน	ผลการประเมิน	ผลการดำเนินงาน N=11	
			ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นความรู้ ทักษะกระบวนการที่สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	3	2	✓	
2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3	3	✓	
3. มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน	3	3	✓	
4. มีการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่น และรับผิดชอบต่อกลุ่มผู้ร่วมงาน และมีความกระตือรือร้น	3	3	✓	
5. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตนเอง	3	3	✓	

ตาราง 12 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 2.1 /รายการประเมิน/ตัวบ่งชี้	คะแนนประเมิน	ผลการประเมิน	ผลการดำเนินงาน N=11	
			ผ่าน	ไม่ผ่าน
6. มีการปลูกฝังระเบียบวินัย ค่านิยมและคุณธรรมตามวิธีวัฒนธรรม	3	3	✓	
7. จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	3	3	✓	
8. จัดกระบวนการเรียนรู้ที่บูรณาการทั้งเชิงระบบ กระบวนการเรียนรู้และคุณธรรมโดยยึดธรรมชาติของผู้เรียน	3	3	✓	
9. นำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพิจารณาปรับปรุง หรือเพิ่มเติม วิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในหลักสูตร	3	2	✓	
10. กำหนดระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติในสถานศึกษา ที่ส่งเสริมระเบียบวินัย เคารพธรรมเนียมปฏิบัติ กฎ กติกาสังคมร่วมกัน	3	2	✓	
11. ส่งเสริมพัฒนาบรรยากาศด้านคุณธรรมจริยธรรม	3	3	✓	
12. จัดกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้มีการฝึกปฏิบัติที่เสริมหนุนระบบเรียนรู้ที่ปมเพาะอุปนิสัย “พอเพียง” เช่น การมี ฐานการเรียนรู้ต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอก โรงเรียนกิจกรรมชุมนุม ชมรม กิจกรรมเสริมสร้างวินัย จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น	3	2	✓	
13. ดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้พร้อมที่จะเรียนรู้ ทั้งสุขภาพ กาย สุขภาพจิต สติปัญญาเพื่อให้ผู้เรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดี ในชีวิตและพร้อมที่จะเรียนรู้อย่างมีความสุข	3	3	✓	
14. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปรับปรุงหรือเพิ่มเติม มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3	3	✓	

ตาราง 12 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 2.1 /รายการประเมิน/ตัวบ่งชี้		คะแนนประเมิน	ผลการประเมิน	ผลการดำเนินงาน N=11	
				ผ่าน	ไม่ผ่าน
15.	การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมวิถีชีวิต เข้าสู่เส้นทาง “พอเพียง” ของผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นสภาพแวดล้อมของโรงเรียนน่าอยู่ ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างทุกกลุ่มในโรงเรียน รวมถึงพ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชน	3	3	✓	
16.	ระบบการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกสาระการเรียนรู้ทุกชั้นปี และบ่มเพาะอุปนิสัยพอเพียงผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยและบริบทของโรงเรียน	3	3	✓	
เฉลี่ยรวม		3	2.75	✓	

จากตาราง 12 ผลการประเมินองค์ประกอบหลักที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์พบว่า ระดับผลการประเมินมีค่าเฉลี่ย 2.75 และรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 9 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่น และรับผิดชอบต่อกลุ่มผู้ร่วมงาน และมีความกระตือรือร้น มีการปลูกฝังระเบียบวินัย ค่านิยมและคุณธรรมตามวิถีวัฒนธรรม จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน กำหนดระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติในสถานศึกษา ที่ส่งเสริมระเบียบวินัย เคารพ ธรรมเนียมปฏิบัติ กฎ กติกาสังคมร่วมกัน ส่งเสริมพัฒนาบวรกายที่ส่งเสริมด้าน คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จัดกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้มีการฝึกปฏิบัติที่เสริมหนุนระบบเรียนรู้ที่บ่มเพาะอุปนิสัย “พอเพียง” เช่น การมีฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน กิจกรรม ชุมนุม กิจกรรมเสริมสร้างวินัย จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมวิถีชีวิต เข้าสู่เส้นทาง “พอเพียง” ของผู้บริหาร

ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นสภาพแวดล้อมของโรงเรียนน่าอยู่ มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียน พ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชน และจัดระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนให้พร้อมที่จะเรียนรู้ ทั้งสุขภาพกาย สุขภาพจิต สติปัญญาเพื่อให้ผู้เรียนมีภูมิคุ้มกัน ที่ดีในชีวิตและพร้อมที่จะเรียนรู้อย่างมีความสุข และตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย การออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นความรู้ ทักษะ กระบวนการที่สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน จัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน ปรับปรุงหรือเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบบการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการเรียนการสอนที่ บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกสาระการเรียนรู้ ทุกชั้นปี ผ่านกิจกรรม การเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยและบริบทของโรงเรียน

ตาราง 13 ผลการประเมินผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง : การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

องค์ประกอบ ที่ 2.2 รายการประเมิน	คะแนน ประเมิน	ผลการ ประเมิน	ผลการดำเนินงาน N=11	
			ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. ส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้ง สังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน	3	3	✓	
2. ใช้สื่อ เทคโนโลยีที่หลากหลายเชื่อมโยงธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นสถานการณ์จริง จัดระบบสารสนเทศให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า ทดลอง สัมผัสเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และค้นพบความรู้	3	3	✓	
3. ออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นความรู้ ทักษะ กระบวนการที่สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน	3	3	✓	

ตาราง 13 (ต่อ)

	รายการประเมิน	คะแนนประเมิน	ผลการประเมิน	ผลการดำเนินงาน N=11	
				ผ่าน	ไม่ผ่าน
4.	ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการทั้งเนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนรู้และคุณธรรม โดยยึดธรรมชาติของผู้เรียน เพื่อสนองวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียนและธรรมชาติของวิชาด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย	3	3	✓	
5	มีการบูรณาการแบบสอดแทรกในกลุ่มสาระการเรียนรู้	3	2	✓	
6.	เน้นการถอดบทเรียนตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ เพื่อวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากกิจกรรมต่างๆ ที่นักเรียนทำหรือกิจกรรมการใช้ชีวิตประจำวันของนักเรียน	3	3	✓	
7.	จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้	3	3	✓	
8.	ใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ สถานการเรียนรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ หรือมีอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่น เป็นสถานการเรียนรู้/แหล่งที่ให้ความรู้ที่โรงเรียนสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร	3	3	✓	
9.	ปลูกฝังหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง จัดการเรียนการสอนที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกสาระการเรียนรู้ทุกชั้นปี และปมเพาะอุปนิสัยพอเพียงผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับวัยและบริบทของโรงเรียน	3	3	✓	
10	ศึกษาเรียนรู้และการสืบทอดความรู้ในสาขาวิชาชีพต่างๆ จากภูมิปัญญาไทยรู้จักรักเหง้าประวัติความเป็นมาของตนเองครอบครัว สังคมและประเทศชาติ เข้าใจถึงความเป็นสากลและดำรงตนอยู่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงต่างๆ	3	3	✓	

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการประเมิน		คะแนนประเมิน	ผลการประเมิน	ผลการดำเนินงาน N=11	
				ผ่าน	ไม่ผ่าน
11.	สอดคล้องแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมฯ เพื่อสอนให้ผู้เรียนรู้จักการใช้ชีวิตได้อย่างสมดุลตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	3	3	✓	
12	สร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน โดยการปฏิบัติ เช่น วาดภาพ เขียนเรียงความ ทำรายงาน ป้ายนิเทศ จัดนิทรรศการ รณรงค์เชิญชวน อัญเชิญบทพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เช่น พระมหาชนก นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผู้สอนร่วมคิดกับผู้เรียนจัดกิจกรรมต่างๆ	3	3	✓	
13	วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลพร้อมนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ตามความแตกต่างของผู้เรียนและพัฒนาการทางสมองเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์	3	3	✓	
เฉลี่ยรวม		3	2.86	✓	

จากตาราง 13 ผลการประเมินองค์ประกอบหลักที่ 2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ พบว่า ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ย 2.86 ตัวบ่งชี้ที่มีผลการประเมินเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน ใช้สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายเชื่อมโยงธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นสถานการณ์จริง จัดระบบสารสนเทศให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า ทดลอง สัมผัสเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และค้นพบความรู้ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นความรู้ ทักษะกระบวนการที่สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้

ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน จัดการเรียนรู้ที่บูรณาการทั้งเนื้อหาสาระกระบวนการเรียนรู้และคุณธรรม เพื่อสนองวิถีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียนและธรรมชาติของวิชาด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เน้นการถอดบทเรียนตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ เพื่อวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากกิจกรรมต่างๆที่นักเรียนทำหรือกิจกรรมการใช้ชีวิตประจำวันของนักเรียน จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ฐานการเรียนรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ หรือมีอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่น เป็นฐานการเรียนรู้/แหล่งที่ให้ความรู้ที่โรงเรียนสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร บูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติจริง ปลูกฝังหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกสาระการเรียนรู้ทุกชั้นปี และบ่มเพาะอุปนิสัยพอเพียงผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับวัยและบริบทของโรงเรียน ศึกษาเรียนรู้และการสืบทอดความรู้ในสาขาวิชาชีพต่างๆ จากภูมิปัญญาไทยรู้จักรักเหง้าประวัติความเป็นมาของตนเองครอบครัว สังคมและประเทศชาติ เข้าใจถึงความเป็นสากลและดำรงตนอยู่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงต่างๆ สอดแทรกแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมฯ เพื่อสนองให้ผู้เรียนรู้จักการใช้ชีวิตได้อย่างสมดุลตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง สร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผู้สอนร่วมคิดกับผู้เรียนจัดกิจกรรมต่างๆ และวิเคราะห์ให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคลพร้อมนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ตามความแตกต่างของผู้เรียนและพัฒนาการทางสมองเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

ตาราง 14 ผลการประเมินผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด

องค์ประกอบที่ 2.3 /รายการประเมิน/ตัวบ่งชี้	คะแนนประเมิน	ผลการประเมิน	ผลการดำเนินงาน N=11	
			ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหา ให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้ ความคิด ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง	3	2	✓	
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถทางปัญญาในการทำความเข้าใจกับเรื่องที่ท้าทายให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่และสามารถหาเหตุผลอธิบายความคิดของตนเองได้	3	2	✓	

ตาราง 14 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 2.3 /รายการประเมิน/ตัวบ่งชี้		คะแนนประเมิน	ผลการประเมิน	ผลการดำเนินงาน N=11	
				ผ่าน	ไม่ผ่าน
3.	ใช้วิธีการสอนที่เน้นการคิด สืบค้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสืบค้นจากข้อมูล และใช้ความคิดเพื่อสรุปความรู้ต่างๆ	3	2	✓	
4.	กระตุ้นผู้เรียนให้คิดตั้งคำถามหรือการอภิปรายเพื่อนำไปสู่การกระตุ้นให้สนใจใฝ่รู้ รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง ตรวจสอบข้อมูล วิเคราะห์ ตีความ และหาข้อสรุป	3	3	✓	
5.	ใช้วิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์และการสรุปองค์ความรู้แบบองค์รวม (Holistic Thinking) ไม่แยกส่วนด้วยการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ เชื่อมโยงเรื่องราวและแนวความคิดของสิ่งที่เรียนรู้ในห้องเรียนกับวิถีชีวิต	3	2	✓	
6.	ให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้ ความคิด ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ให้ผู้เรียนแสดงความสามารถทางปัญญาในการทำความเข้าใจกับเรื่องต่างๆ ท้าทายผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมสามารถหาเหตุผลอธิบายความคิดของตนเองได้	3	2	✓	
7.	จัดกิจกรรม และสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง	3	3	✓	
8.	เน้นกิจกรรมที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ผ่านการวางแผนและการถอดบทเรียนตามหลัก 3 ท่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ และการนำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันโดยกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3	3	✓	
9.	การจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงอย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหาที่เริ่มจากชีวิตประจำวันและเชื่อมโยงสู่ครอบครัว สังคมประเทศชาติ	3	3	✓	
10.	จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นการทดลอง การปฏิบัติจริงทั้งในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาในรูปแบบโครงการ การศึกษารายบุคคล การทำงานกลุ่ม	3	2	✓	
11.	มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา	3	2	✓	
เฉลี่ยรวม		3	2.36	✓	

จากตาราง 14 ผลการประเมินองค์ประกอบหลักหลักที่ 2 การจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด พบว่ามีค่าเฉลี่ยระดับผลการดำเนินงานรวม 2.36 และตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงอย่างเหมาะสม ในชีวิตประจำวัน เน้นกิจกรรมที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ผ่านการวางแผน และการถอดบทเรียนตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ กระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จัก การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญ สถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาและกระตุ้นผู้เรียนให้ คิดตั้งคำถามหรือการอภิปรายเพื่อนำไปสู่การกระตุ้นให้สนใจ ใฝ่รู้ รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง ตรวจสอบข้อมูล วิเคราะห์ ตีความและหาข้อสรุป และผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 8 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นการทดลอง การปฏิบัติจริงทั้งในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาในรูปแบบโครงการ การศึกษารายบุคคล การทำงานกลุ่ม จัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออก อย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง การออกแบบ การจัดการเรียนรู้ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นความรู้ ทักษะ กระบวนการที่สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์และ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนใช้วิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์และ การสรุปองค์ความรู้แบบองค์รวม (Holistic Thinking) ไม่แยกส่วนด้วยการจัดการเรียนรู้ ที่บูรณาการ เชื่อมโยงเรื่องราวและแนวความคิดของสิ่งที่เรียนรู้ในห้องเรียนกับวิถีชีวิต จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากค้นหาด้วยตนเอง เปิด โอกาสให้ผู้เรียนรู้จักตนเองและรู้จักคิดว่าทำอย่างไรจึงจะได้เรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหา ให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้ ความคิด ด้วยการ ลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถทางปัญญาในการทำความเข้าใจ กับเรื่องที่ทำทนายให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่และสามารถหาเหตุผลอธิบายความคิดของ ตนเองได้ และใช้วิธีการสอนที่เน้นการคิด สืบค้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสืบค้นจากข้อมูลและ ใช้ความคิดเพื่อสรุปความรู้

ตาราง 15 ผลการประเมินผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง :การใช้สื่อและเทคโนโลยี การจัดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 2.4 รายการประเมิน		คะแนนประเมิน	ผลการประเมิน	ผลการดำเนินงาน N=11	
				ผ่าน	ไม่ผ่าน
1.	การใช้และการผลิตสื่อและการพัฒนานวัตกรรมในการเรียนรู้	3	2	✓	
2.	ความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	3	2	✓	
3.	การใช้สื่อ แหล่งหรือที่อยู่ในชุมชนเรียนรู้ สถานการเรียนรู้โดยเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ	3	3	✓	
4.	จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตนเองจากเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	3	2	✓	
5.	ใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศูนย์การเรียนรู้และการจัดระบบสารสนเทศเครือข่ายการเรียนรู้	3	3	✓	
6.	ส่งเสริมการแสวงหาความรู้และการเผยแพร่ความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดนิทรรศการ การแข่งขันการใช้เทคโนโลยี	3	3	✓	
7.	มีการใช้สื่อการสอนเพื่อพัฒนาการคิดการแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้	3	3	✓	
8.	เป็นผู้ชี้้นำการพัฒนาหลักสูตรและสื่อการสอน	3	2	✓	
9.	มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	3	3	✓	
10.	ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเชื่อมโยงธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ สถานการณ์จริง ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า ทดลองสัมผัส ฝึกปฏิบัติจริง	3	3	✓	
เฉลี่ยรวม		3	2.60	✓	

จากตาราง 15 ผลการประเมินองค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : การใช้สื่อและเทคโนโลยี การจัดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา พบว่ามีผลการประเมินเฉลี่ย 2.60 และตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ประกอบด้วย การใช้สื่อ แหล่งหรือที่อยู่ในชุมชนเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้โดยเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศูนย์การเรียนรู้และการจัดระบบสารสนเทศเครือข่ายการเรียนรู้ ส่งเสริมการแสวงหาความรู้และการเผยแพร่ความรู้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดนิทรรศการ การแข่งขันการใช้เทคโนโลยี มีการใช้สื่อการสอนเพื่อพัฒนาการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้ มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเชื่อมโยงธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ สถานการณ์จริง ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า ทดลองสัมผัส ฝึกปฏิบัติจริง และตัวบ่งชี้ที่มีผลการประเมินรองลงมา ประกอบด้วย การใช้และการผลิตสื่อและการพัฒนานวัตกรรมในการเรียนรู้ ความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตนเองจากเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และเป็นผู้นำการพัฒนาหลักสูตรและสื่อการสอน

ตาราง 16 ผลการประเมินการดำเนินงานด้านจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง : การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ที่	องค์ประกอบที่ 2.5 /รายการประเมิน/ตัวบ่งชี้	คะแนนประเมิน	ผลการประเมิน	ผลการดำเนินงาน N=11	
				ผ่าน	ไม่ผ่าน
1.	เน้นการประเมินผลที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ เป็นการทดสอบเพื่อดูพัฒนาการของผู้เรียนว่าอยู่ในระดับใด มีความสามารถหรือมีจุดเด่นที่ควรได้รับการส่งเสริมในด้านใด และมีจุดอ่อนที่ควรแก้ไขอยู่ตรงไหน	3	3	✓	
2.	เน้นการใช้ข้อสอบอัตนัยเชิงวิเคราะห์ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนและมีการถ่ายทอดความคิดอย่างเป็นระบบและสามารถประยุกต์ใช้อย่างสร้างสรรค์	3	3	✓	
3.	วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ อย่างหลากหลาย ทั้งนี้มุ่งเน้นการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นสำคัญ เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและผู้ปกครองตลอดจนความสอดคล้องกับธรรมชาติวิชาและพัฒนาการของผู้เรียน	3	3	✓	
4.	นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ในการสอนซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียนตลอดจนปรับปรุงการจัดกิจกรรมการสอนของตนเองอย่างเป็นระบบ	3	2	✓	
5.	ออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะ (Process) และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attribute)	3	3	✓	
6.	การใช้ข้อมูลเป็นฐานในการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนที่นอกเหนือจากใช้เกณฑ์อื่นๆ	3	2	✓	
7.	ใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	3	3	✓	
เฉลี่ยรวม		3	2.71	✓	

จากตาราง 16 ผลการประเมินองค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71 และตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ประกอบด้วย เน้นการประเมินผลที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ เป็นการทดสอบเพื่อพัฒนาการของผู้เรียนว่าอยู่ในระดับใด มีความสามารถหรือมีจุดเด่นที่ควรได้รับการส่งเสริมในด้านใด และมีจุดอ่อนที่ควรแก้ไข อยู่ตรงไหน เน้นการใช้ข้อสอบอัตนัยเชิงวิเคราะห์ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนและมีการถ่ายทอดความคิดอย่างเป็นระบบและสามารถประยุกต์ใช้อย่างสร้างสรรค์ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ อย่างหลากหลาย ทั้งนี้มุ่งเน้นการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นสำคัญ เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและผู้ปกครอง ตลอดจนความสอดคล้องกับธรรมชาติวิชาและพัฒนาการของผู้เรียน ออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะ (Process) และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attribute) และใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ตาราง 17 การสรุปผลการประเมินผลการดำเนินงานองค์ประกอบหลักที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

รายการประเมิน		คะแนนประเมิน	ผลการประเมิน	ผลการดำเนินงาน	
				N=11	
				ผ่าน	ไม่ผ่าน
องค์ประกอบหลักที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
1.	การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	3	2.75	✓	
2.	การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด	3	2.36	✓	
3.	การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	3	2.86	✓	
4.	การใช้สื่อและเทคโนโลยี การจัดแหล่งเรียนรู้	3	2.60	✓	
5.	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3	2.71	✓	
เฉลี่ยรวม		3	2.66	✓	

จากตาราง 17 ผลการประเมินผลการดำเนินงานตามองค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่ามีระดับผลการประเมินเฉลี่ย 2.66 เรียงลำดับคะแนนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนี้ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X} = 2.86$) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = 2.75$) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.71$) การใช้สื่อและเทคโนโลยี การจัดแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.60$) และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด ($\bar{X} = 2.36$)

ผลการสัมภาษณ์บุคลากรที่รับผิดชอบการดำเนินงานตามองค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลังการประเมิน ซึ่งผลการสัมภาษณ์มีดังนี้

“...คิดว่าควรมีการพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด เพิ่มเติม...”

(พนม นาโสก. สัมภาษณ์, 2560)

“...ครูมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง พัฒนาระบบการจัดการ
กิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และควรเน้นจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด
ฝึกปฏิบัติจริง ค้นคว้าและทดลองและ...”

(เจษฎา คนเพียร. สัมภาษณ์,2560)

“...ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชนสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการ
จัดกิจกรรมพัฒนาอย่างหลากหลาย จัดแหล่งเรียนรู้ต่างให้ผู้เรียนได้ได้รับการพัฒนา...”

(วรินทร์ คนเพียร. สัมภาษณ์,2560)

“...ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรม มีความรู้ความ
เข้าใจและพัฒนาตนเอง ให้ความร่วมมือ...”

(อัญชัชฎา สุวรรณพันธ์. สัมภาษณ์,2560)

“...โรงเรียนเป็นศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง จัดสื่อและแหล่ง
เรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้แก่ครูและผู้เรียน...”

(ศักดิ์น้อย ชัยบุตร. สัมภาษณ์,2560)

“... เห็นนักเรียนนำผลผลิตที่ได้ไปจำหน่ายในชุมชนแล้ว เห็นว่าเป็น
สิ่งที่ดี เด็กๆ รู้จักคิดและทำงานเป็น เห็นด้วยกับการสอนของโรงเรียน...”

(รัชสมัย ภูมลา. สัมภาษณ์, 2560)

“... สนุกมาก เวลาครูพาไปเรียนตามแหล่งเรียนรู้ ในโรงเรียน
โดยเฉพาะ ได้เก็บไข่ไก่ไปขาย ได้ทั้งความรู้ มีรายได้และได้กินไข่ไก่ที่สดและใหม่ทุกวัน...”

(พงศธร ศรีสาพันธ์. สัมภาษณ์, 2560)

จากผลการสัมภาษณ์องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ผู้บริหาร ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วน
ร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นวัตกรรมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้วย
วิธีการที่หลากหลาย มีการจัดทำแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ให้ผู้เรียน
ได้เรียนรู้ ฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จริง สามารถนำประสบการณ์และความรู้ที่ได้รับไป
ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างยั่งยืน ครูมีการพัฒนาตนเอง พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง
นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีความต้องการพัฒนาตนเองให้ความร่วมมือในการปฏิบัติ
กิจกรรมเป็นอย่างดี โดยมีครูคอยเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำและให้ความรู้โรงเรียนเป็น
ศูนย์การเรียนรู้ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองตามธรรมชาติได้เต็ม
ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

3. ผลดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่กำหนด ผู้วิจัยได้ดำเนินการ โดยการนำคณะครูและบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินการระหว่างวันที่ 15 - 16 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2560 สถานที่ดำเนินการ ห้องประชุม โครงการชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยเตี้ยก จังหวัดสกลนคร และนำคณะครูไปศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินการในวันที่ 13 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2560 สถานที่ศึกษาดูงาน โรงเรียนบ้านคูเมือง (อ่อนอนุเคราะห์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 เป็นโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จากการดำเนินการดังกล่าวผู้วิจัยได้ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 77 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ครูและบุคลากร จำนวน 11 คน ตัวแทนนักเรียน จำนวน 27 คน ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน ตัวแทนผู้ปกครอง จำนวน 22 คน และตัวแทนองค์กรในชุมชน จำนวน 9 คน

3.1 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ; กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ปรากฏผลดังตาราง 18

ตาราง 18 ผลการประเมินความพึงพอใจมีต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง โดยรวม

ที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
		N=11		
1.	องค์ประกอบหลักที่ 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง	4.41	0.12	มาก
	1.1 การจัดทำแผนการเรียนรู้	4.55	0.61	มากที่สุด
	1.2 การออกแบบการเรียนรู้	4.46	0.63	มาก
	1.3 การกำหนดหน่วยการเรียนรู้	4.47	0.65	มาก
	1.4 การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.46	0.63	มาก
	1.5 การวิเคราะห์เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.27	0.66	มาก
	1.6 การจัดทำเนื้อหาสาระวิชา	4.28	0.68	มาก
2.	องค์ประกอบหลักที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3.24	0.19	ปานกลาง
	2.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	3.24	0.89	ปานกลาง
	2.2 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด	2.91	0.54	ปานกลาง
	2.3 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	3.35	0.92	ปานกลาง
	2.4 การใช้สื่อและเทคโนโลยี การจัดแหล่งเรียนรู้	3.32	0.91	ปานกลาง
	2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.39	0.99	ปานกลาง
	รวม	3.83	0.83	มาก

จากตาราง 18 สรุปผลการประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ปรากฏว่า ครูและบุคลากร มีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$) เพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร

สถานศึกษาพอเพียง ($\bar{X} = 4.41$) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 6 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การจัดทำแผนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.55$) การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.47$) การออกแบบการเรียนรู้และการวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\bar{X} = 3.24$) ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ จำนวน 5 ข้อ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.39$) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X} = 3.35$) และการใช้สื่อและเทคโนโลยี การจัดแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.32$) และด้านที่มีความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด

3.2 สรุปผลการดำเนินงาน การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง จากการประเมินผลการดำเนินงานของครูผู้รับผิดชอบในแต่ละองค์ประกอบ รายละเอียดการประเมิน ปรากฏผล ดังตาราง 19

ตาราง 19 สรุปผลการดำเนินงาน การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง

องค์ประกอบหลัก	ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา/ข้อเสนอแนะ
1.การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง	1.1 การจัดทำแผนการเรียนรู้	ผ่าน	
	1) การวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา เพื่อประโยชน์ในการกำหนดหน่วยการเรียนรู้และรายละเอียดของแต่ละหัวข้อของแผนการจัดการเรียนรู้	ผ่าน	
	2) มีการวิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชา เพื่อนำมาเขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ ทักษะ / กระบวนการ เจตคติและค่านิยม	ผ่าน	
	3) มีการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ โดยเลือกและขยายสาระที่เรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น รวมทั้งวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	ผ่าน	

ตาราง 19 (ต่อ)

องค์ประกอบ หลัก	ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลการ ดำเนินงาน	ปัญหา/ ข้อเสนอแนะ
	4) มีการวิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้(กิจกรรมการเรียนรู้) โดยเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ผ่าน	
	5) มีการวิเคราะห์กระบวนการประเมินผลโดยเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	ผ่าน	
	6) มีการวิเคราะห์แหล่งการเรียนรู้ โดยคัดเลือกสื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียนให้เหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้	ผ่าน	
1.การพัฒนา หลักสูตร สถานศึกษา พอเพียง	1.2 การออกแบบการเรียนรู้	ผ่าน	
	1) วิเคราะห์สาระและมาตรฐานในการเรียนรู้	ผ่าน	
	2) การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ผ่าน	
	3) จัดทำสาระการเรียนรู้	ผ่าน	
	4) จัดทำคำอธิบายรายวิชา	ผ่าน	
	5) การกำหนดหน่วยการเรียนรู้	ผ่าน	
	6) การวางแผนการเรียนรู้	ผ่าน	
	1.3 การกำหนดหน่วยการเรียนรู้	ผ่าน	
	1) กำหนดสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และสามารถทำได้เมื่อจบบทเรียน	ผ่าน	
	2) กำหนดหลักฐานเพื่อประเมินความเข้าใจของผู้เรียน	ผ่าน	
	3) กำหนดชิ้นงานสำหรับการเรียนการสอน	ผ่าน	
	4) ตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้และแนะนำหน่วยการเรียนรู้ที่ตั้งขึ้น	ผ่าน	
	5) กำหนดเวลาและสถานที่ปฏิบัติกิจกรรม	ผ่าน	
	6) กำหนดวิธีที่ผู้เรียนและผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างปฏิบัติกิจกรรม	ผ่าน	
	7) กำหนดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และทรัพยากรที่ต้องใช้ในหน่วยการเรียนรู้	ผ่าน	

ตาราง 19 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา/ข้อเสนอแนะ
	1.4 การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ผ่าน	
	1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	ผ่าน	
	2) กำหนดกรอบในการวิเคราะห์	ผ่าน	
	3) วิเคราะห์ตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ผ่าน	
1.การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง	1.5 การวิเคราะห์เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผ่าน	
	1) มีการวิเคราะห์เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผ่าน	
	2) มีการกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผ่าน	
	3) มีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผ่าน	
	1.6 การจัดทำเนื้อหาสาระวิชา	ผ่าน	
	1) การแยกตามสาระวิชา จัดเนื้อหาสาระเป็นรายวิชา ภายในวิชาประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ย่อยเรียงตามลำดับความสัมพันธ์ต่อเนื่อง เนื้อหาสาระในรายวิชาเดียวกัน	ผ่าน	
	2) การจัดวิชาให้สัมพันธ์กัน เป็นการจัดเนื้อหาตั้งแต่ 2 รายวิชาขึ้นไปให้มีความสัมพันธ์กัน	ผ่าน	
	3) การจัดวิชาแบบผสมผสาน เป็นการผนวกเนื้อหาวิชาตั้งแต่ 2 รายวิชาขึ้นไปเข้าไว้ในรายวิชาเดียวกันหรือหน่วยเดียวกัน	ผ่าน	
	4) การบูรณาการเนื้อหา (content integration) เป็นการผสมผสานของเนื้อหาสาระซึ่ง แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงของสาระต่างๆ	ผ่าน	

ตาราง 19 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา/ข้อเสนอแนะ
2. การจัดการเรียนรู้	2.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์		
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1) มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นความรู้ ทักษะ กระบวนการ ที่สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ผ่าน	
	2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่าน	
	3) มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	ผ่าน	
	4) มีการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่น และรับผิดชอบต่อกลุ่มผู้ร่วมงาน และมีความกระตือรือร้น	ผ่าน	
	5) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตนเอง	ผ่าน	
	6) มีการปลูกฝังระเบียบวินัย ค่านิยมและคุณธรรมตามวิถีวัฒนธรรม	ผ่าน	
	7) จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ผ่าน	
	8) จัดกระบวนการเรียนรู้ที่บูรณาการทั้งเชิงระบบการเรียนรู้ และคุณธรรมโดยยึดธรรมชาติของผู้เรียน	ผ่าน	
	9) การนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพิจารณาปรับปรุง หรือเพิ่มเติม วิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในหลักสูตร	ผ่าน	

ตาราง 19 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา/ข้อเสนอแนะ
2. การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(ต่อ)	10)ร่วมกำหนดระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติในสถานศึกษา ที่ส่งเสริมระเบียบวินัย เคารพธรรมเนียมปฏิบัติ กฎ กติกา สังคมร่วมกัน	ผ่าน	
	11) จัดกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้มีการฝึกปฏิบัติที่เสริมหนุนระบบเรียนรู้ที่บ่มเพาะอุปนิสัย“พอเพียง” เช่น การมีฐานการเรียนรู้ต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน กิจกรรมชุมนุม ชมรม กิจกรรมเสริมสร้างวินัย จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น	ผ่าน	
	12)ครูมีการส่งเสริมพัฒนาบรยากาศด้านคุณธรรม จริยธรรม	ผ่าน	
	13)มีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้พร้อมที่จะเรียนรู้ ทั้งสุขภาพกาย สุขภาพจิต สติปัญญาเพื่อให้ผู้เรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดีในชีวิตและพร้อมที่จะเรียนรู้อย่างมีความสุข	ผ่าน	
	14)มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปรับปรุงหรือเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผ่าน	
	15)มีการจัดระบบการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกสาระการเรียนรู้ ทุกชั้นปี และบ่มเพาะอุปนิสัยพอเพียงผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับวัยและบริบทของโรงเรียน	ผ่าน	
		ผ่าน	

ตาราง 19 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา/ข้อเสนอแนะ
2. การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ต่อ)	2.2 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด		ควรมีการพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติม
	1)จัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหาให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้ ความคิด ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง	ผ่าน	
	2)มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถทางปัญญาในการทำความเข้าใจกับเรื่องต่างๆ ทำทนายให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ที่ต่างไปจากเดิมและสามารถหาเหตุผลอธิบายความคิดของตนเองได้	ผ่าน	
	3)ใช้วิธีการสอนที่เน้นการคิด สืบค้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสืบค้นจากข้อมูลและใช้ความคิดเพื่อสรุปความรู้ต่างๆ	ผ่าน	
	4)มีการกระตุ้นผู้เรียนให้คิดตั้งคำถามหรือการอภิปรายเพื่อนำไปสู่การกระตุ้นให้สนใจ ใฝ่รู้ รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง ตรวจสอบข้อมูล วิเคราะห์ ดีความและหาข้อสรุป	ผ่าน	
	5)ใช้วิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ และการสรุปองค์ความรู้แบบองค์รวม (Holistic Thinking) ไม่แยกส่วนด้วยการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ เชื่อมโยงเรื่องราวและแนวความคิดของสิ่งที่เรียนรู้ในห้องเรียนกับวิถีชีวิต	ผ่าน	
	6)ให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้ คิด ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง แสดงความสามารถทางปัญญาในการทำความเข้าใจ ทำทนายให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมและสามารถหาเหตุผลอธิบายความคิดของตนเองได้	ผ่าน	
	7)จัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง	ผ่าน	
	8)เน้นกิจกรรมที่สร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ผ่านการวางแผนและการถอดบทเรียนตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ และการนำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ	ผ่าน	

ตาราง 19 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา/ข้อเสนอแนะ
2. การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ต่อ)	9)การจัดการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงอย่างเหมาะสม ในชีวิตประจำวัน เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหาที่เริ่มจากชีวิตประจำวันและเชื่อมโยงสู่ครอบครัว สังคมประเทศชาติ	ผ่าน	
	10)จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นการทดลอง การปฏิบัติจริง ทั้งในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาในรูปแบบโครงการ การศึกษารายบุคคล การทำงานกลุ่ม	ผ่าน	
	11)มีการกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา	ผ่าน	
		ผ่าน	
	2.3 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ		ควรออกแบบ
	1)มีการส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน	ผ่าน	การเรียนรู้และจัดทำ
	2)มีการใช้สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลายเชื่อมโยงธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นสถานการณ์จริง จัดระบบสารสนเทศให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าทดลอง สัมผัสเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และค้นพบความรู้	ผ่าน	แผนให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้
3)มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	ผ่าน		
4)มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการทั้งเนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนรู้และคุณธรรม โดยยึดธรรมชาติของผู้เรียน เพื่อสนองวิถีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียนและธรรมชาติที่หลากหลาย	ผ่าน		

ตาราง 19 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา/ข้อเสนอแนะ
2. การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(ต่อ)	5) มีการบูรณาการแบบสอดแทรกในกลุ่มสาระการเรียนรู้	ผ่าน	
	6) มีการเน้นการถอดบทเรียนตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ เพื่อวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากกิจกรรมต่างๆ ที่นักเรียนทำหรือกิจกรรมการใช้ชีวิตประจำวันของนักเรียน	ผ่าน	
	7) จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้	ผ่าน	
	8) มีการใช้แหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ หรือมีอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่น หรือที่โรงเรียนสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร บูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติจริง	ผ่าน	
	9) มีการปลูกฝังหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง จัดการเรียนการสอนที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกสาระการเรียนรู้ทุกชั้นปี และบ่มเพาะอุปนิสัยพอเพียงผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับวัยและบริบทของโรงเรียน	ผ่าน	
	10) จัดการศึกษาเรียนรู้และการสืบทอดความรู้ในสาขาวิชาชีพต่างๆ จากภูมิปัญญาไทยรู้จักรากเหง้าประวัติความเป็นมาของตนเองครอบครัว สังคมและประเทศชาติเข้าใจถึงความเป็นสากลฯ	ผ่าน	
	11) สอดแทรกแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรและกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาเพื่อสอนให้ผู้เรียนรู้จักการใช้ชีวิตได้อย่างสมดุลตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	ผ่าน	
12) การสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน โดยการปฏิบัติ เช่น การวาดภาพ เขียนเรียงความ ทำรายงาน การจัดทำป้ายนิเทศ การจัดนิทรรศการ การรณรงค์เชิญชวน อัญเชิญบทพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เช่น พระมหาชนก มาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผู้สอนร่วมคิดกับผู้เรียนจัดกิจกรรมต่างๆ	ผ่าน	ควรส่งเสริมด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์เพิ่มเติม	

ตาราง 19 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา/ข้อเสนอแนะ
2. การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(ต่อ)	13) วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล พร้อมนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่มุ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ตามความแตกต่างของผู้เรียนและพัฒนาการทางสมองเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์	ผ่าน	
		ผ่าน	
	2.4 การใช้สื่อ เทคโนโลยีและการจัดแหล่งเรียนรู้		
	1) มีการใช้และการผลิตสื่อและการพัฒนานวัตกรรมในการเรียนรู้	ผ่าน	
	2) มีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	ผ่าน	
	3) มีการใช้สื่อ แหล่งหรือที่อยู่ในชุมชนเรียนรู้ สถานการเรียนรู้ โดยเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ	ผ่าน	
	4) มีการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตนเองจากเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	ผ่าน	
	5) มีการใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศูนย์การเรียนรู้ และการจัดระบบสารสนเทศเครือข่ายการเรียนรู้	ผ่าน	
	6) มีการส่งเสริมการแสวงหาความรู้และการเผยแพร่ความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดนิทรรศการ การแข่งขันการใช้เทคโนโลยี	ผ่าน	
	7) มีการใช้สื่อการสอนเพื่อพัฒนาการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้	ผ่าน	
	8) ครูเป็นผู้ชี้้นำการพัฒนาหลักสูตรและสื่อการสอน	ผ่าน	
	9) มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	ผ่าน	
	10) มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเชื่อมโยงธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ สถานการณ์จริง ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าทดลองสัมผัสฝึกปฏิบัติจริง	ผ่าน	
	ผ่าน		

ตาราง 19 (ต่อ)

องค์ประกอบหลัก	ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	ผลการดำเนินงาน	ปัญหา/ข้อเสนอแนะ
2. การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง(ต่อ)	2.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้		
	1) เน้นการประเมินผลที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ เป็นการทดสอบเพื่อพัฒนาการของผู้เรียนว่าอยู่ในระดับใด มีความสามารถหรือมีจุดเด่นที่ควรได้รับการส่งเสริมในด้านใด และมีจุดอ่อนที่ควรแก้ไขอยู่ตรงไหน	ผ่าน	
	2) เน้นการใช้ข้อสอบอัตนัยเชิงวิเคราะห์ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนและมีการถ่ายทอดความคิดอย่างเป็นระบบและสามารถประยุกต์ใช้อย่างสร้างสรรค์	ผ่าน	
	3) วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ อย่างหลากหลาย ทั้งนี้มุ่งเน้นการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นสำคัญ เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและผู้ปกครอง ฯ	ผ่าน	
	4) นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้เพื่อสอนซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียนตลอดจนปรับปรุงการจัดกิจกรรมการสอนของตนเองอย่างเป็นระบบ	ผ่าน	
	5) ออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะ (Process) และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attribute)	ผ่าน	
	6) ใช้ข้อมูลเป็นฐานในการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนที่นอกเหนือจากใช้เกณฑ์อื่นๆ	ผ่าน	
	7) ใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	ผ่าน	
		ผ่าน	

ขั้นที่ 4 การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflecting)

หลังจากการประเมินผลการดำเนินงาน การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ผู้วิจัย

และผู้เกี่ยวข้อง นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์ข้อมูลสรุปผลป้อนกลับ โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันพิจารณาตรวจสอบข้อมูลโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม คือ ร่วมรับผลประโยชน์ ทุกคนมีส่วนร่วมกันว่าตนเองคือบุคคลที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงานของโรงเรียนส่งผลให้การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในชั้นตอนที่ผ่านมา ปรากฏผล ดังนี้

1. การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง โดยจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดำเนินการระหว่างวันที่ 15 - 16 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2560 สถานที่ดำเนินการ โครงการชลประทาน อ่างเก็บน้ำห้วยเตี้ยก จังหวัดสกลนคร และดำเนินการตามแผนการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 พัฒนาภาวะผู้นำครูในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง มีผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง ดำเนินงานระหว่างวันที่ 16 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560 ถึงวันที่ 30 เดือนกันยายน พ.ศ. 2560 (ภาคเรียนที่ 1/2560) สถานที่ดำเนินงาน โรงเรียนบ้านหนองแวง ปรากฏผล ดังนี้ โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียงที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา มีการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร การจัดทำคู่มือครู การจัดทำแผนการใช้หลักสูตร โดยวิเคราะห์เป้าหมายของการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และการจัดทำเนื้อหาสาระของวิชา ซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตรของบุคลากร ผู้ปกครองและชุมชน และนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนต่อไป

1.2 พัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คณะครูและบุคลากรได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร โดยได้ดำเนินการระหว่างวันที่ 16 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560 ถึง วันที่ 30 เดือนกันยายน พ.ศ. 2560 สถานที่ดำเนินงาน โรงเรียนบ้านหนองแวง ปรากฏผล ดังนี้

1.2.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยจัดทำคู่มือการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

ดำเนินการ ระหว่างวันที่ 16 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560 ถึง วันที่ 30 เดือนกันยายน พ.ศ. 2560 (ภาคเรียนที่ 1/2560) สถานที่ดำเนินการ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองแวง ผลการดำเนินงานปรากฏ ดังนี้ ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และได้คู่มือกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป

1.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นทักษะกระบวนการคิด ดำเนินการระหว่างวันที่ 16 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560 ถึง วันที่ 30 เดือนกันยายน พ.ศ. 2560 (ภาคเรียนที่ 1/ 2560) สถานที่ดำเนินการ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองแวง ผลการดำเนินงาน ปรากฏ ดังนี้ ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่รับผิดชอบต่อไป

1.2.3 การใช้สื่อ เทคโนโลยีและการจัดแหล่งเรียนรู้ ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนา การจัดทำ จัดหาและการใช้สื่อและเทคโนโลยี การจัดแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินการ ระหว่างวันที่ 16 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560 ถึง วันที่ 30 เดือนกันยายน พ.ศ. 2560 สถานที่ดำเนินการ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองแวง ผลการดำเนินงานปรากฏ ดังนี้ โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้ครูการทำ จัดหาและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีและมีการจัดทำแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่สอดคล้องตามหลักการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติจากสถานการณ์จริงในโรงเรียน ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

1.2.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันจัดทำคู่มือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับระเบียบการวัดและประเมินผลการศึกษาของโรงเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการระหว่างวันที่ 16 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2560 ถึง วันที่ 30 เดือนกันยายน พ.ศ. 2560 สถานที่ดำเนินการ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองแวง พบว่า โรงเรียนมีการจัดทำคู่มือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และระเบียบการวัดผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น

พื้นฐาน เพื่อให้ครูใช้เป็นแนวทางในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้และนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ต่อไป

2. การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแขง ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ประชุมเพื่อกำหนดแนวทางการจัดศึกษาคุณงานโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินการในวันที่ 13 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2560 สถานที่ศึกษาคุณงาน โรงเรียนบ้านคูเมือง (อ่อนอนุเคราะห์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 เป็นโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา โดยได้ศึกษาคุณงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียงและด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้สื่อ เทคโนโลยีและการจัดแหล่งเรียนรู้และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผลการศึกษาคุณงานปรากฏผล ดังนี้

2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียงได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง การจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร คู่มือครูและแผนการใช้หลักสูตร พบว่า ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่น้อมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการสู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนและได้แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียงที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน การจัดแหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการสังเกตการณ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน พบว่า ครูมีความมุ่งมั่น ตั้งใจเก็บเกี่ยวประสบการณ์และองค์ความรู้ที่ได้รับจากการไปศึกษาคุณงานมาเป็นแบบอย่างในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรสถานศึกษาและสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

3. ผลสำเร็จโดยรวมจากการวิจัยในวงรอบที่ 1

หลังจากผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองแวง ลงสู่กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในวงรอบที่ 1 พบว่า ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นตามองค์ประกอบหรือกิจกรรมที่กำหนดไว้นั้น ประกอบด้วย หลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดแสดงนิทรรศการผลงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันดำเนินงานและร่วมกันจัดทำหลักฐานประกอบการอธิบายภาพความสำเร็จที่บ่งบอกถึงการบรรลุผลสำเร็จโดยรวมได้ ดังตาราง 20

ตาราง 20 ผลการบรรลุผลสำเร็จ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง		✓			4.72	มากที่สุด	ระดับ
1. การจัดทำแผนการเรียนรู้	1) โครงสร้างหลักสูตร 2) หลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง 3) แผนจัดการเรียนรู้	✓			4.64	มากที่สุด	ความสำเร็จระดับสูงจึงจะผ่านเกณฑ์
1) การวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา เพื่อประโยชน์ในการกำหนดหน่วยการเรียนรู้							
2) มีการวิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชา เพื่อนำมาเขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ ให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ ทักษะ / กระบวนการ เจตคติและค่านิยม	1) โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง 2) หลักสูตร 3) แผนการจัดการเรียนรู้	✓					
3) มีการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ โดยเลือกสาระที่เรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	1) หลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง 2) แผนการจัดการเรียนรู้	✓					

ตาราง 20 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
4) มีการวิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	หลักสูตรสถานศึกษา พอเพียง						
5) มีการวิเคราะห์กระบวนการประเมินผล โดยเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	หลักสูตรสถานศึกษา พอเพียง						
6) มีการวิเคราะห์สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียนให้เหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้	หลักสูตรสถานศึกษา พอเพียง						
2. การออกแบบการเรียนรู้	สาระและมาตรฐานในการเรียนรู้ตามหลักสูตร	✓			4.71	มากที่สุด	
1) วิเคราะห์สาระและมาตรฐานในการเรียนรู้							
2) การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร						
3) จัดทำสาระการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้						
4) จัดทำคำอธิบายรายวิชา	คำอธิบายรายวิชา หลักสูตร						
5) การกำหนดหน่วยการเรียนรู้	หน่วยการเรียนรู้ตาม หลักสูตร						
6) การวางแผนการเรียนรู้	แผนการเรียนรู้						
3) การกำหนดหน่วยการเรียนรู้	หน่วยการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้/โครงสร้างหลักสูตร	✓			4.78	มากที่สุด	
1) กำหนดสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และสามารถทำได้เมื่อจบบทเรียน							
2) กำหนดหลักฐานเพื่อประเมินความเข้าใจของผู้เรียน	แนวทางการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร						

ตาราง 20 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
3) กำหนดชิ้นงานสำหรับการเรียนการสอน	แผนการเรียนรู้						
4) ตั้งชื่อหน่วยการเรียนรู้และแนะนำหน่วยการเรียนรู้ที่ตั้งขึ้น	หน่วยการเรียนรู้ตามหลักสูตร						
5) กำหนดเวลาและสถานที่ปฏิบัติกิจกรรม	แผนการเรียนรู้						
6) กำหนดวิธีที่ผู้เรียนและผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างปฏิบัติกิจกรรม	แผนการเรียนรู้						
7) กำหนดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และทรัพยากรที่ต้องใช้ในหน่วยการเรียนรู้	แผนการเรียนรู้						
4) การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	หลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง	✓			4.71	มากที่สุด	
1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551							
2) กำหนดกรอบในการวิเคราะห์							
3) วิเคราะห์ที่ตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	ตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร						
5) การวิเคราะห์เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	เป้าหมายของหลักสูตร	✓			4.78	มากที่สุด	
1) มีการวิเคราะห์เป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง							
2) มีการกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	เป้าหมายการจัดการศึกษาตามหลักสูตร						

ตาราง 20 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
3) มีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	วิสัยทัศน์ของหลักสูตร						
6. การจัดทำเนื้อหาสาระวิชา 1) การแยกตามสาระวิชา จัดเนื้อหาสาระเป็นรายวิชา ภายในวิชาประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ ตามลำดับความสัมพันธ์ต่อเนื่อง เนื้อหาสาระในรายวิชาเดียวกัน	จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่แยกสาระ จัดเนื้อหาเป็นรายวิชา ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.71	มากที่สุด	
2) การจัดวิชาให้สัมพันธ์กัน เป็นการจัดเนื้อหาตั้งแต่ 2 รายวิชาขึ้นไปให้มีความสัมพันธ์กัน	จำนวนกลุ่มสาระที่จัดเนื้อหาสาระที่สัมพันธ์กันตั้งแต่ 2 รายวิชาขึ้นไป						
3) การจัดวิชาแบบผสมผสาน เป็นการผนวกเนื้อหาวิชาตั้งแต่ 2 รายวิชาขึ้นไปเข้าไว้ในรายวิชาเดียวกันหรือหน่วยเดียวกัน	จำนวนกลุ่มสาระที่จัดเนื้อหาสาระที่ผนวกเนื้อหาวิชากันตั้งแต่ 2 รายวิชาขึ้นไป						
4) การบูรณาการเนื้อหา (content integration) เป็นการผสมผสานของเนื้อหาสาระซึ่ง แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงของสาระต่างๆ	จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการเนื้อหาสาระ แสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน						

จากตาราง 20 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จขององค์ประกอบด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียงทั้ง 6 ข้อ นั้นบรรลุผลสำเร็จตามที่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกำหนดไว้ทุกข้อ

ตาราง 21 ผลการบรรลุผลสำเร็จ ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		✓			4.49	มาก	ระดับความสำเร็จระดับสูงจึงจะผ่านเกณฑ์
1.การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์		✓			4.70	มากที่สุด	
1)ออกแบบการจัดการเรียนรู้จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ฯ	-จำนวนครูที่จัดทำแผนการจัดการกิจกรรมร้อยละ 80 ขึ้นไป -แผนการจัดการเรียนรู้	✓			4.50	มาก	
2)จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	จำนวนผู้เรียนที่มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมวิธีการเรียนรู้ และร่วมกิจกรรมเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.71	มากที่สุด	
3)จัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	จำนวนครูที่จัดกิจกรรมเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.86	มากที่สุด	
4)ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยการทำงานร่วมกับผู้อื่น และรับผิดชอบต่อกลุ่มผู้ร่วมงาน และมีความกระตือรือร้น	จำนวนครู ผู้ปกครอง และนักเรียนมีส่วนร่วมเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.50	มาก	
5)ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตนเอง	จำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามกำหนดร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.78	มากที่สุด	
6) ปลูกฝังระเบียบวินัย ค่านิยม และคุณธรรมตามวิถีวัฒนธรรม	จำนวนครูและนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.57	มากที่สุด	

ตาราง 21 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
7) จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	จำนวนครูที่จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องฯ เฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.78	มากที่สุด	
8) จัดกระบวนการเรียนรู้ที่บูรณาการทั้งเชิงระบบ กระบวนการเรียนรู้และคุณธรรมโดยยึดธรรมชาติของผู้เรียน	จำนวนครูที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการคุณธรรมร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.85	มากที่สุด	
9) นำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพิจารณาปรับปรุง หรือเพิ่มเติมวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	-คู่มือการพัฒนาฯ -แผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.64	มากที่สุด	
10) ร่วมกำหนดระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติในสถานศึกษา ที่ส่งเสริมระเบียบวินัย เคารพธรรม ระเบียบปฏิบัติ กฎ กติกา สังคม ร่วมกัน	จำนวนครูและนักเรียนที่ร่วมกำหนดระเบียบฯ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.78	มากที่สุด	
11) ส่งเสริมพัฒนาบรรยากาศด้านคุณธรรมจริยธรรม	สภาพบรรยากาศจริงของห้องเรียน/โรงเรียน	✓			4.50	มาก	
12) จัดกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้มีการฝึกปฏิบัติที่เสริมหนุนระบบเรียนรู้ที่ปมเพาะอุปนิสัย “พอเพียง” เช่น การมีฐานการเรียนรู้ต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมเสริมสร้างวินัย จิตอาสา บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น	- คู่มือจัดกิจกรรมฯ - จำนวนครูที่จัดกิจกรรม ร้อยละ 80 ขึ้นไป - จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.71	มากที่สุด	

ตาราง 21 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
13)ดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้พร้อมที่จะเรียนรู้ ทั้งสุขภาพกาย สุขภาพจิต สติปัญญาเพื่อให้ผู้เรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดีในชีวิตฯ	-จำนวนครูที่รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ได้รับการดูแล ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.90	มากที่สุด	
14)จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนปรับปรุงหรือเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนฯ	-จำนวนครูที่จัดกิจกรรมร้อยละ 80 ขึ้นไป -จำนวนนักเรียนที่มีส่วนร่วมจัดกิจกรรม ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.78	มากที่สุด	
15)จัดการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังหลักคิดที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกสาระการเรียนรู้ ทุกชั้นปี และบ่มเพาะอุปนิสัยพอเพียงผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย	-จำนวนครูที่จัดกิจกรรมร้อยละ 80 ขึ้นไป -คู่มือจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมฯ	✓			4.71	มากที่สุด	

จากตาราง 21 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จขององค์ประกอบในการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 15 ตัวบ่งชี้ นั้น บรรลุผลตามที่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ร่วมกันกำหนดไว้ทุกข้อ ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการในชั้นนี้ ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย จะนำไปเป็นเครื่องมือเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ต่อไป

ตาราง 22 ผลการบรรลุผลสำเร็จ ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง

องค์ประกอบตัวบ่งชี้ ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด		✓			4.04	มาก	ระดับ
1)จัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหาให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้ ความคิด ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง	- แผนจัดการเรียนรู้ - จำนวนสาระการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด ร้อยละ 80 ขึ้นไป จำนวนครูที่จัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.07	มาก	ความสำเร็จ ระดับสูงจึง จะผ่าน เกณฑ์
2)มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถทางปัญญาในการทำความเข้าใจกับเรื่องต่างๆ ทำทนายให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ที่ต่างไปจากเดิมและสามารถหาเหตุผลอธิบายความคิดของตนเองได้	- จำนวนครูที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถร้อยละ 80 ขึ้นไป - แผนการจัดการเรียนรู้ - ความพึงพอใจของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.28	มาก	
3)ใช้วิธีการสอนที่เน้นการคิด สืบค้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียน สืบค้นจากข้อมูลและใช้ความคิดเพื่อสรุปความรู้ต่างๆ	- จำนวนครูที่ใช้วิธีการสอนที่เน้นการคิด ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.21	มาก	
4)มีการกระตุ้นผู้เรียนให้คิด ตั้งคำถามหรือการอภิปราย เพื่อนำไปสู่การกระตุ้นให้สนใจ ใฝ่รู้ รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง ตรวจสอบข้อมูล วิเคราะห์ ตีความและหาข้อสรุป	- แผนการจัดการเรียนรู้ - จำนวนครูที่จัดการเรียนรู้โดยกระตุ้นฯ ร้อยละ 80 ขึ้นไป - จำนวนสาระการเรียนรู้ที่มีการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นผู้เรียนฯ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.34	มาก	

ตาราง 22 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
5) ใช้วิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์และการสรุปองค์ความรู้แบบองค์รวม (Holistic Thinking) ไม่แยกส่วนด้วยการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเชื่อมโยงเรื่องราวและแนวความคิดของสิ่งที่เรียนรู้นี้ในห้องเรียนกับวิถีชีวิต	-จำนวนครูที่จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด คิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป -จำนวนรายวิชาที่ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้-แผนการจัดการเรียนรู้	✓			4.14	มาก	
6) ให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้ ความคิด ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ทำทนายให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม และสามารถหาเหตุผลอธิบายความคิดของตนเองได้	-แผนการจัดการเรียนรู้ -จำนวนครูที่จัดกิจกรรมและสาระการเรียนรู้ที่จัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.29	มาก	
7) จัดกิจกรรม และสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง	-จำนวนครูที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบตามสาระการเรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			3.78	มาก	
8) เน้นกิจกรรมที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ผ่านการวางแผนและการถอดบทเรียนตามหลัก 3 ท่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ และการนำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	-จำนวนครูที่จัดการเรียนรู้ครบตามสาระการเรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป -จำนวนนักเรียนที่นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			3.78	มาก	
9) การจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงอย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์	-แผนการจัดการเรียนรู้ -จำนวนสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้อง ร้อยละ 80 ขึ้นไป -จำนวนนักเรียนที่ได้รับการพัฒนาด้านทักษะกระบวนการคิด ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			3.64	มาก	

ตาราง 22 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
10) จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นการทดลอง การปฏิบัติจริงทั้งในสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาในรูปแบบโครงการ การศึกษา รายบุคคล การทำงานกลุ่ม	- จำนวนสาระการเรียนรู้ ที่สอนแบบโครงงาน ร้อยละ 80 ขึ้นไป - ผลงานนักเรียน (โครงงาน)	✓			3.93	มาก	
11) มีการกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา	- จำนวนสาระการเรียนรู้ ขึ้นไปที่กระตุ้นและส่งเสริมฯ ร้อยละ - ผลงานนักเรียน - แผนการจัดการเรียนรู้	✓			4.07	มาก	

จากตาราง 22 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จขององค์ประกอบในการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด ทั้ง 11 ตัวบ่งชี้ นั้น บรรลุผลตามที่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกันกำหนดไว้ทุกข้อ ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการในขั้นนี้ ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยจะนำไปเป็นเครื่องมือเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ต่อไป

ตาราง 23 ผลการบรรลุผลสำเร็จ ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง

องค์ประกอบ/ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
3.การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ		✓			4.44	มาก	ระดับ
1)มีการส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน	-ครูจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ครบทุกกลุ่มสาระ	✓			4.57	มากที่สุด	ความสำเร็จระดับสูงจึงจะผ่านเกณฑ์
2)มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีที่หลากหลายเชื่อมโยงธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น สถานการณ์จริง ฯ	-ทะเบียนสื่อ/แหล่งเรียนรู้ -ครูบันทึกการใช้สื่อ/ แหล่งเรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.64	มากที่สุด	
3)มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นความรู้ ทักษะ กระบวนการที่สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ฯ	-ครูมีแผนการเรียนรู้ครบทุกสาระ -แผนการจัดการเรียนรู้ -จำนวนครูที่จัดการเรียนรู้ตามแผนฯ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.57	มากที่สุด	
4)มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการทั้งเนื้อหา สาระกระบวนการเรียนรู้และคุณธรรม โดยยึดธรรมชาติของผู้เรียน เพื่อสนองวิถีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียนและธรรมชาติของวิชา	-ครูมีแผนการเรียนรู้ครบทุกสาระร้อยละ 80 ขึ้นไป -แผนการจัดการเรียนรู้ -จำนวนนักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.71	มากที่สุด	
5)มีการบูรณาการแบบสอดแทรกในกลุ่มสาระการเรียนรู้	-ครูมีแผนการเรียนรู้ครบทุกสาระร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.50	มาก	
6)มีการเน้นการถอดบทเรียนตามหลัก 3 ท่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ เพื่อวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากกิจกรรมต่างๆ ฯ	-ผลงานนักเรียน -จำนวนนักเรียนที่มีความสามารถและปฏิบัติได้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.57	มากที่สุด	

ตาราง 23 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
7) จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้	- มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในและนอกห้องเรียน/โรงเรียน ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.43	มาก	
8) มีการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ หรือมีอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่น เป็นฐานการเรียนรู้ที่ให้ความรู้ที่โรงเรียนสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ฯ	- จำนวนครูและนักเรียนที่ใช้สื่อ ร้อยละ 80 ขึ้นไป - มีสื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป - ทะเบียนสื่อ/แหล่งเรียนรู้ครบทุกสาระ	✓			4.50	มาก	
9) มีการปลูกฝังหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง จัดการเรียนการสอนที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกสาระการเรียนรู้ทุกชั้นปี และปมเพาะอุปนิสัยพอเพียงผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย	- แผนการจัดการเรียนรู้ - จำนวนครูที่จัดทำแผนและใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.14	มาก	
10) จัดการศึกษาเรียนรู้และการสืบทอดความรู้ในสาขาวิชาชีพต่างๆ จากภูมิปัญญาไทยรู้จักรักเหง้า ประวัติความเป็นมาของตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ ฯ	- แผนการจัดการเรียนรู้ - จำนวนครูที่จัดทำแผนและใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.21	มาก	
11) สอดแทรกแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรและกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ฯ	- ครูจัดทำแผนและใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในกลุ่มสาระสังคมศึกษาและวัฒนธรรม ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.28	มาก	

ตาราง 23 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
12)การสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน โดยการปฏิบัติ เช่น การวาดภาพ เขียนเรียงความ ทำรายงาน การจัดทำป้ายนิเทศ การรณรงค์เชิญชวน อัญเชิญบทพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้	- แผนการจัดการเรียนรู้ - จำนวนครูที่จัดทำแผน และใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ร้อยละ 80 ขึ้นไป - ผลงานนักเรียน/ โครงการ/รายงาน	✓			4.35	มาก	
13)วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล พร้อมนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่มุ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ตามความแตกต่างของผู้เรียนฯ	- จำนวนครูที่จัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ร้อยละ 80 ขึ้นไป - บันทึกข้อมูลรายบุคคล	✓			4.28	มาก	

จากตาราง 23 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จขององค์ประกอบในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการทั้ง 13 ตัวบ่งชี้ นั้น บรรลุผลตามที่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกันกำหนดไว้ทุกข้อ ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการในขั้นนี้ ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยจะนำไปเป็นเครื่องมือเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ต่อไป

ตาราง 24 ผลการบรรลุผลสำเร็จ ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง

องค์ประกอบ/ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
4. การใช้สื่อ เทคโนโลยีและการจัดแหล่งเรียนรู้		✓			4.57	มากที่สุด	ระดับ
1) มีการใช้และการผลิตสื่อและการพัฒนานวัตกรรมในการเรียนรู้	-จำนวนครูที่ใช้สื่อเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.50	มาก	ความสำเร็จ ระดับสูงจึง จะผ่าน เกณฑ์
2) มีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	จำนวนครูและนักเรียนที่ใช้สื่อเทคโนโลยี ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.43	มาก	
3) มีการใช้สื่อ แหล่งหรือที่อยู่ในชุมชนเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้โดยเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ	จำนวนแหล่งเรียนรู้เหมาะสมและเพียงพอครบทุกสาระ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.64	มากที่สุด	
4) มีการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตนเองจากเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	จำนวนครูและนักเรียนที่ใช้สื่อ เทคโนโลยี ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.57	มากที่สุด	
5) มีการใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศูนย์การเรียนรู้ และการจัดระบบสารสนเทศเครือข่ายการเรียนรู้	จำนวนสื่อ เทคโนโลยี ครบตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.50	มาก	
6) มีการส่งเสริมการแสวงหาความรู้และการเผยแพร่ความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการนิทรรศการ การแข่งขันการใช้เทคโนโลยี	จำนวนครูและนักเรียนที่แข่งขันการใช้สื่อเทคโนโลยี ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.64	มากที่สุด	
7) มีการใช้สื่อการสอนเพื่อพัฒนาการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้	จำนวนครูที่ใช้สื่อการเรียน ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.64	มากที่สุด	
8) เป็นผู้ชี้แนะการพัฒนาหลักสูตรและสื่อการสอน	จำนวนครูที่มีแผนและใช้สื่อ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.30	มาก	

ตาราง 24 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
4.การใช้สื่อ เทคโนโลยีและการจัดแหล่งเรียนรู้		✓			4.57	มากที่สุด	
9)มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	-จำนวนสื่อ เทคโนโลยี ครบตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้น	✓			4.78	มากที่สุด	
10)มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเชื่อมโยงธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ สถานการณ์จริง ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า ทดลอง สัมผัสฝึกปฏิบัติจริง	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนในการจัดทำแหล่งเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.71	มากที่สุด	

จากตาราง 24 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จขององค์ประกอบในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยีและการจัดแหล่งเรียนรู้ ทั้ง 10 ตัวบ่งชี้ นั้น บรรลุผลตามที่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกันกำหนดไว้ทุกข้อ ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการในขั้นนี้ ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยจะนำไปเป็นเครื่องมือเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ต่อไป

ตาราง 25 ผลการบรรลุผลสำเร็จ ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง

องค์ประกอบ/ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้		✓			4.71	มากที่สุด	ระดับ
1) เน้นการประเมินผลที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ เป็นการทดสอบเพื่อพัฒนาการของผู้เรียนว่าอยู่ในระดับใด มีความสามารถหรือมีจุดเด่นที่ควรได้รับการส่งเสริมในด้านใด และมีจุดอ่อนที่ควรแก้ไขอยู่ตรงไหน	-จำนวนครูและสาระการเรียนรู้ที่ประเมินผลที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป -ระเบียบการวัดและประเมินผลของโรงเรียน	✓			4.78	มากที่สุด	ความสำเร็จ ระดับสูงจึง จะผ่าน เกณฑ์
2) เน้นการใช้ข้อสอบอัตนัยเชิงวิเคราะห์ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนและมีการถ่ายทอดความคิดอย่างเป็นระบบและสามารถประยุกต์ใช้	-จำนวนครูและสาระการเรียนรู้ที่ประเมินผลที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป -แบบทดสอบ	✓			4.71	มากที่สุด	
3) วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ อย่างหลากหลายมุ่งเน้นประเมินผลตามสภาพจริงเป็นสำคัญ เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและผู้ปกครอง ฯ	-ระเบียบการวัดผลฯ -จำนวนนักเรียน ผู้ปกครองที่มีส่วนร่วมประเมินผล ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.86	มากที่สุด	
4) มีการนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้เพื่อสอนซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียนตลอดจนปรับปรุงการจัดการกิจกรรมฯ	-แบบบันทึกพัฒนาการของผู้เรียน -ผลงานนักเรียน	✓			4.64	มากที่สุด	
5) มีการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Process) และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attribute)	-แบบประเมินผล -ระเบียบการวัดผลฯ -จำนวนครูที่มีการประเมินผลครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.60	มากที่สุด	
6) มีการใช้ข้อมูลเป็นฐานในการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนที่นอกเหนือจากใช้เกณฑ์อื่นๆ	จำนวนนักเรียนที่ได้รับการพัฒนา ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.71	มากที่สุด	
7) มีการใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ฯ	จำนวนครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.64	มากที่สุด	

จากตาราง 25 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จขององค์ประกอบในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ทั้ง 7 ตัวบ่งชี้ นั้น บรรลุผลตามที่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกันกำหนดไว้ทุกข้อ ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการในขั้นนี้ ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยจะนำไปเป็นเครื่องมือเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ต่อไป

จากผลการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้จัดประชุมและร่วมกันพิจารณาวิเคราะห์ผลการพัฒนาที่ดำเนินการไปแล้ว ในวันที่ 5 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2560 เวลา 15.00 น. สถานที่ดำเนินการ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองแวง มติในที่ประชุมเห็นว่าองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่จำเป็นจะต้องดำเนินการพัฒนาโดยนำผลที่ได้จากการดำเนินงานในวงรอบที่ 1 ไปพัฒนาต่อยอดคือองค์ประกอบหลักที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเรียงตามลำดับความจำเป็นในการพัฒนาจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนี้ 1) ข้อ 2 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิดมีระดับการปฏิบัติเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.04$) 2) ข้อ 3 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีระดับการปฏิบัติเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.44$) 3) ข้อ 4 การใช้สื่อเทคโนโลยีและการจัดแหล่งเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.57$) 4) ข้อ 1 การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีระดับการปฏิบัติเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.70$) และ ข้อ 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.71$) ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยจะต้องนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพระหว่างวันที่ 1 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2560 ถึงวันที่ 31 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561 (ภาคเรียนที่ 2/2560) และนำผลที่ได้ไปพัฒนาในขั้นต่อไป

ผลการดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2

ขั้นที่ 1 ขั้นปรับปรุงแผนการปฏิบัติงาน (Re-Planning)

การวางแผนการวิจัยในวงรอบที่ 2 เป็นการปรับปรุงวางแผนการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จขององค์ประกอบที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ที่ต้องนำไปพัฒนาต่อในการวิจัยวงรอบที่ 2 คือ ข้อ 2 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด ข้อ 3 การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ข้อ 4 การใช้สื่อเทคโนโลยีและการจัดแหล่งเรียนรู้ ข้อ 1 การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และข้อ 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) เพื่อให้เห็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการปรับปรุงพัฒนาในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอรายละเอียดในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1. วิธีการที่ใช้ในการปรับปรุงการวางแผนการปฏิบัติงาน

ก่อนที่จะดำเนินการปรับปรุง วางแผนพัฒนา ผู้วิจัยได้จัดประชุมครูและบุคลากรในวันที่ 10 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2560 เวลา 15.00 น. สถานที่ดำเนินการ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองแวง เพื่อร่วมกันแสดงความคิดเห็นและร่วมกันเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุง วางแผนการพัฒนา ผลการประชุมได้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินการ “การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง” (รายละเอียดภาคผนวก) ประกอบด้วย 1) นายพนม นาโสก 2) นางวรินทร์ คนเพียร 3) นายประวัตติ สวัสดิ์วงศ์ชัย 4) นายเจษฎา คนเพียร 5) นายบัณฑิต บุรัตน์ 6) นายอภิญา ขำคม 7) นายวรายุทธ สายทอง 8) นางสาวอัญชิษฐา สุวรรณพันธ์ 9) นางสาวจุฬากร เมืองโคตรและ 10) นางพัชรินทร์ คล่องแคล่ว

2. ดำเนินการพัฒนาปรับปรุงองค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งคณะผู้รับผิดชอบได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและร่วมกันเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินการโดย 1) ศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะดำเนินการในระหว่างวันที่ 27-28 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2560 สถานที่ศึกษาดูงานโรงเรียนสตรีวิทยา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เนื่องจากผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนรู้ตาม

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในบางด้านยังต้องได้รับการพัฒนาต่อยอดอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืนจึงได้กำหนดให้มีการศึกษาดูงานเพิ่มเติมและ2) ประชุมหาแนวทางในการพัฒนา ครูและบุคลากรในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนา ผู้เรียน ให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ

2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครู จะดำเนินการโดย 1) จัดกิจกรรมนิเทศภายใน เพื่อติดตามและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ของครู 2) ประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในด้านการจัดการ เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดำเนินการระหว่างวันที่ 1 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2560 ถึง วันที่ 31 เดือนมีนาคม พ.ศ.2561 (ภาคเรียนที่ 2 / 2560) สถานที่ ดำเนินงาน โรงเรียนบ้านหนองแวง

ขั้นที่ 2 ลงมือปฏิบัติตามแผน (Re-Acting)

การดำเนินงานการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ของคณะกรรมการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปราบกฤษณ์ ดังนี้

1. ประชุมเชิงปฏิบัติการหาแนวทางในการพัฒนาครูและบุคลากรในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในวันที่ 10 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2560 ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้าน หนองแวง อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร
2. ศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะดำเนินการในระหว่างวันที่ 27-28 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2560 สถานที่ศึกษาดูงานโรงเรียนสตรีวิทยา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
3. จัดกิจกรรมนิเทศภายใน เพื่อติดตามและประเมินผลการจัดการ เรียนรู้ของครู ดำเนินการระหว่างวันที่ 1 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2560 ถึงวันที่ 30 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2561 (ภาคเรียนที่ 2 /2560) โดยใช้แบบนิเทศการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน บ้านหนองแวงที่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกันจัดทำขึ้น ดำเนินการนิเทศเน้นการ สร้างสรรค์สังคมการเรียนรู้ร่วมกัน ภาคเรียนละ 2 ครั้ง สถานที่ดำเนินงาน โรงเรียนบ้าน หนองแวง อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการนิเทศ ดังนี้ 1) นาย ชาติชาย ก่อคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแวง 2) นายพนม นาโสก 3) นางสาว อัญชัชฐา สุวรรณพันธ์ 4) นายประวัติ สวัสดิ์วงศ์ชัย และ5) นางวรินทร์ คนเพียร

4. ประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำครูในด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินการระหว่างวันที่ 1 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2560 ถึงวันที่ 30 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561 (ภาคเรียนที่ 2 /2560) โดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำของครูในการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกันจัดทำขึ้น

ขั้นที่ 3 สังเกตการณ์ (Re-Observing)

1. ผลการประเมินองค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีแนวทางในการพัฒนา ประกอบด้วย 5 กิจกรรม คือ 1) ศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) ประชุมเชิงปฏิบัติการหาแนวทางในการพัฒนาครูและบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4) จัดกิจกรรมนิเทศภายใน เพื่อติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของครู 5) ประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำครูในด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการประเมิน ดังตาราง 26

ตาราง 26 ผลการประเมินด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง :
กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง

รายการประเมิน	คะแนนประเมิน	ผลการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน	
			ผ่าน	ไม่ผ่าน
ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
1.การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3	3	✓	
2.การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด	3	3	✓	
3.การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	3	3	✓	
4.การใช้สื่อเทคโนโลยีและการจัดแหล่งเรียนรู้	3	3	✓	
5. การวัดและประเมินผล	3	3	✓	
เฉลี่ยรวม	3	3	✓	

จากตาราง 26 ผลการประเมินด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ผลการประเมิน ปรากฏว่าผ่านทุกด้าน

2. ผลจากการศึกษาดูงาน โรงเรียนสตรีวิทยา 2 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ซึ่งผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยซึ่งเป็นครูและบุคลากรใน โรงเรียนได้สังเกตการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการสังเกต ปรากฏ ดังนี้

2.1 ผลจากการสังเกตและการนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนสตรีวิทยา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า

2.1.1 การบริหารจัดการศึกษา

2.1.1.1 มีนโยบายน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา ขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี

2.1.1.2 มีการดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

2.1.1.3 มีการติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและ แผนปฏิบัติการประจำปี ที่น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนใน สถานศึกษา

2.1.1.4 มีการนำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย/แผนงาน/ โครงการ ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

2.1.1.5 การจัดการประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิต และปฏิบัติภารกิจหน้าที่

2.1.1.6 มีการส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.1.7 จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจ หน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่บุคลากรของสถานศึกษา

2.1.2 หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

2.1.2.1 จัดทำและมีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้

2.1.2.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1.2.3 มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรม การเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.2.4 มีการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ กิจกรรมการเรียนรู้

2.1.2.5 มีแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้

2.1.2.6 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ

2.1.2.7 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.3 การใช้สื่อ เทคโนโลยีและการจัดแหล่งเรียนรู้

2.1.3.1 จัดหา/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1.3.2 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อ สนับสนุนการเรียนรู้ เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.3.3 ใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้าง การพัฒนาคุณลักษณะอย่างพอเพียงของผู้เรียน

2.1.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.1.4.1 จัดทำเครื่องมือ และ วัดและประเมินผลที่หลากหลาย และ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง

2.1.4.2 ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และ สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.4.3 รายงานผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง/พัฒนา การ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.4.4 จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานของ ผู้เรียน ที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

2.1.5 การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียน

2.1.5.1 จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.5.2 มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.5.3 มีโครงการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียน “อยู่อย่างพอเพียง”

2.1.5.4 จัดกิจกรรมลูกเสือ /เนตรนารี /ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.5.5 มีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอน ทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.5.6 มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.5.7 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาสถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจหรือสังคมหรือสิ่งแวดล้อมหรือวัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.5.8 ติดตามผลการดำเนินงานและนำผลการติดตามมา ปรับปรุง/พัฒนา การดำเนินกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ของผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 ผลการสัมภาษณ์ครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านหนองแวง หลังจากศึกษาดูงานโรงเรียนสตรีวิทยา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 2 ผลการสัมภาษณ์ มีดังนี้

“...ได้แนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายที่สามารถนำมาเป็นแบบอย่างในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ...”

(วรินทร์ คนเพียร. สัมภาษณ์,2560)

“...ได้เทคนิคในการจัดทำสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..”

(ประวีติ สวัสดิ์วงศ์ชัย. สัมภาษณ์,2560)

“...กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญ ครูสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางาน พัฒนาตนและพัฒนาผู้เรียนไปพร้อมๆ กันได้...”

(บัณฑิต บุรรัตน์. สัมภาษณ์, 2560)

“... ทำให้ทราบแนวทางว่าจะต้องจัดกิจกรรมอย่างไรจึงจะสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อ บ่มเพาะผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้...”

(พนม นาโสก. สัมภาษณ์, 2560)

“...การศึกษาดูงานครั้งนี้ ทำให้มีแรงบันดาลใจที่จะนำสิ่งที่ได้ครั้งนี้ไปปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้...”

(นายลำเพย คนเพียร. สัมภาษณ์, 2560)

จากผลการสัมภาษณ์ครูและบุคลากรโรงเรียนบ้านหนองแวง หลังจากศึกษาดูงานโรงเรียนสตรีวิทยา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า สามารถสร้างความตระหนักรู้ให้กับครูและบุคลากรว่า การจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่เรื่องที่น่าเบื่อจากการจัดการเรียนรู้ของครู หรือเป็นภาระงานอื่น หากเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนที่ครูผู้สอน สามารถนำมาบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ได้ทุกสาระการเรียนรู้ ทุกกิจกรรม ตลอดทั้ง เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับครูและบุคลากรที่จะน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาตนเอง พัฒนางานและพัฒนาผู้เรียนไปพร้อมกันเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

3. ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการหากำหนดแนวทางการติดตามผลการดำเนินงานในการพัฒนาครูและบุคลากรในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในวันที่ 10 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2560 ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร ผลการประชุมมี ดังนี้

3.1 ควรจัดกิจกรรมนิเทศภายใน เพื่อติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของครู เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้คำปรึกษา แนะนำและร่วมกันปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างยั่งยืนและประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำครูในด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งระบบไปพร้อมกันทั้งโรงเรียน ผู้บริหารครูและผู้เรียน ชุมชนและผู้ปกครอง

3.2 ควรสร้างความตระหนักให้กับผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียนได้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อตนเอง ต่อเพื่อนร่วมงานและต่อผู้เรียน มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ เสียสละทุ่มเททั้งร่างกายและสติปัญญาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

3.3 ควรมีการจัดอบรม ศึกษาดูงานเพื่อศึกษา และเปลี่ยนเรียนรู้อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง เพื่อนำผลมาพัฒนาตนเองและองค์กรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. ผลการนิเทศภายใน เพื่อติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครู ปรากฏผล ดังนี้

ตาราง 27 ผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูโรงเรียนบ้านหนองแวง โดยรวมและรายข้อ

รายการนิเทศ/ตัวบ่งชี้	ค่าสถิติ		แปลความ
	\bar{X}	S.D.	
1.การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.79	0.08	มากที่สุด
2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด	4.70	0.12	มากที่สุด
3.การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	4.78	0.09	มากที่สุด
4.การใช้สื่อ เทคโนโลยีและการจัดแหล่งเรียนรู้	4.74	0.12	มากที่สุด
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.73	0.11	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.75	0.04	มากที่สุด

จากตาราง 27 จากการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครูโรงเรียนบ้านหนองแวง โดยรวม พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.79$) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ($\bar{X} = 4.78$) การใช้สื่อ เทคโนโลยีและการจัดแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.74$) และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.73$) และพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด ($\bar{X} = 4.70$) ตามลำดับ

ตาราง 28 ผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครู
: ด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
แยกตามตัวบ่งชี้

รายการนิเทศ/ตัวบ่งชี้ที่	ค่าสถิติ N=11		แปลความ
	\bar{X}	S.D.	
1.มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นความรู้ ทักษะ กระบวนการที่สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	4.71	0.46	มากที่สุด
2.จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.78	0.42	มากที่สุด
3.มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	4.86	0.36	มากที่สุด
4.มีการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่น และรับผิดชอบต่อกลุ่มผู้ร่วมงาน และมีความกระตือรือร้น	4.64	0.49	มากที่สุด
5.มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตนเอง	4.79	0.57	มากที่สุด
6.มีการปลูกฝังระเบียบวินัย ค่านิยมและคุณธรรมตามวิถีวัฒนธรรม	4.64	0.63	มากที่สุด
7.จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	4.92	0.26	มากที่สุด
8.จัดกระบวนการเรียนรู้ที่บูรณาการทั้งเชิงระบบ กระบวนการเรียนรู้และคุณธรรมโดยยึดธรรมชาติของผู้เรียน	4.86	0.53	มากที่สุด
9.มีการนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพิจารณาปรับปรุง หรือเพิ่มเติมวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในหลักสูตร	4.78	0.42	มากที่สุด
10.ร่วมกำหนดระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติในสถานศึกษา ที่ส่งเสริมระเบียบวินัย เคารพธรรมเนียมปฏิบัติ กฎ กติกาสังคมร่วมกัน	4.78	0.42	มากที่สุด
11.ครูมีการส่งเสริมพัฒนาบรรยากาศด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.71	0.46	มากที่สุด
12.จัดกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้มีการฝึกปฏิบัติที่เสริมหนุนระบบเรียนรู้ที่ป่มเพาะอุปนิสัย “พอเพียง” เช่น การมีฐานการเรียนรู้ต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน	4.78	0.42	มากที่สุด
13.มีการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนให้พร้อมที่จะเรียนรู้ ทั้งสุขภาพกาย สุขภาพจิต สติปัญญาเพื่อให้ผู้เรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดีในชีวิตและพร้อมที่จะเรียนรู้อย่างมีความสุข	4.92	0.26	มากที่สุด

ตาราง 28 (ต่อ)

รายการนิเทศ/ตัวบ่งชี้ที่	ค่าสถิติ N=11		แปลความ
	\bar{X}	S.D.	
14. มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปรับปรุงหรือเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ให้สอดคล้องกับเป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.85	0.36	มากที่สุด
15. มีการจัดระบบการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกสาระการเรียนรู้ ทุกชั้นปี และบ่มเพาะอุปนิสัยพอเพียงผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยและบริบทของโรงเรียน	4.85	0.36	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.79	0.08	มากที่สุด

จากตาราง 28 ผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของครูโรงเรียนบ้านหนองแวง ด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยรวมครูมีภาวะผู้นำด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$) เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้พบว่า ครูมีภาวะผู้นำตามตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ตัวบ่งชี้ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้พร้อมที่จะเรียนรู้ ทั้งสุขภาพกาย สุขภาพจิต สติปัญญาเพื่อให้ผู้เรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดีในชีวิตและพร้อมที่จะเรียนรู้อย่างมีความสุขมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.92$) รองลงมา คือตัวบ่งชี้ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนและจัดกระบวนการเรียนรู้ที่บูรณาการทั้งเชิงระบบ กระบวนการเรียนรู้และคุณธรรมโดยยึดธรรมชาติของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.86$) และตัวบ่งชี้ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปรับปรุงหรือเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นให้สอดคล้องกับเป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและด้านการจัดระบบการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกสาระการเรียนรู้ ทุกชั้นปี และบ่มเพาะอุปนิสัยพอเพียงผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัยและบริบทของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.85$) และตัวบ่งชี้ที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่น

และรับผิดชอบต่อกลุ่มผู้ร่วมงาน และมีความกระตือรือร้นและด้านการปลูกฝังระเบียบวินัย
 ค่านิยมและคุณธรรมตามวิถีวัฒนธรรมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.64$)

ตาราง 29 ผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครู
 : ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด แยกตามตัวบ่งชี้

รายการนิเทศ/ตัวบ่งชี้	ค่าสถิติ N=11		แปลความ
	\bar{X}	S.D.	
1.จัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหา ให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้ ความคิด ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง	4.50	0.65	มาก
2.มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถทางปัญญาในการทำความเข้าใจกับเรื่องต่างๆ ทำทนายให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ที่ต่างไปจากเดิมและสามารถหาเหตุผลอธิบายความคิดของตนเองได้	4.78	0.42	มากที่สุด
3.ใช้วิธีการสอนที่เน้นการคิด สืบค้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสืบค้นจากข้อมูล และใช้ความคิดเพื่อสรุปความรู้ต่างๆ	4.71	0.46	มากที่สุด
4.มีการกระตุ้นผู้เรียนให้คิดตั้งคำถามหรือการอภิปรายเพื่อนำไปสู่การกระตุ้นให้สนใจ ผู้รู้ รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง ตรวจสอบข้อมูล วิเคราะห์ตีความและหาข้อสรุป	4.64	0.69	มากที่สุด
5.ใช้วิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์และการสรุปองค์ความรู้แบบองค์รวม (Holistic Thinking) ไม่แยกส่วนด้วยการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ เชื่อมโยงเรื่องราวและแนวความคิดของสิ่งที่เรียนรู้ในห้องเรียนกับวิถีชีวิต	4.57	0.64	มากที่สุด
6.ให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้ ความคิด ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ให้ผู้เรียนแสดงความสามารถทางปัญญาในการทำความเข้าใจกับเรื่องต่างๆ ทำทนายผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมและสามารถหาเหตุผลอธิบายความคิดของตนเองได้	4.57	0.64	มากที่สุด
7.จัดกิจกรรม และสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงตนเอง	4.85	0.36	มากที่สุด
8.เน้นกิจกรรมที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ผ่านการวางแผนและการถอดบทเรียนตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ และการนำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันโดยกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ	4.71	0.46	มากที่สุด

ตาราง 29 (ต่อ)

รายการนิเทศ/ตัวบ่งชี้	ค่าสถิติ		แปลความ
	\bar{X}	S.D.	
9.การจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงอย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหาที่เริ่มจากชีวิตประจำวันและเชื่อมโยงสู่ครอบครัว สังคมประเทศชาติ	4.92	0.26	มากที่สุด
10.จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นการทดลอง การปฏิบัติจริงทั้งในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาในรูปแบบโครงการ การศึกษารายบุคคล การทำงานกลุ่ม	4.71	0.46	มากที่สุด
11.มีการกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.64	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.70	0.12	มากที่สุด

จากตาราง 29 ผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของครูโรงเรียนบ้านหนองแวง ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้พบว่า ครูมีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิดตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงอย่างเหมาะสม ในชีวิตประจำวัน เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหาที่เริ่มจากชีวิตประจำวันและเชื่อมโยงสู่ครอบครัว สังคมประเทศชาติ ($\bar{X} = 4.92$) รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ด้านการจัดกิจกรรม และสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุง ($\bar{X} = 4.85$) และตัวบ่งชี้ด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถทางปัญญาในการทำความเข้าใจกับเรื่องต่างๆ ทำทนายให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ที่ต่างไปจากเดิมและสามารถหาเหตุผลอธิบายความคิดของตนเองได้ ($\bar{X} = 4.78$) ตามลำดับ และตัวบ่งชี้ที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุดคือด้านจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหา ให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้ ความคิด ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.50$)

ตาราง 30 ผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครู
โรงเรียนบ้านหนองแวง : ด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
แยกตามตัวบ่งชี้

รายการนิเทศ/ตัวบ่งชี้	ค่าสถิติ N=11		แปลความ
	\bar{X}	S.D.	
1.มีการส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดี และปรับปรุงส่วนของผู้เรียน	4.64	0.49	มากที่สุด
2.มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีที่หลากหลายเชื่อมโยงธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นสถานการณ์จริง จัดระบบสารสนเทศให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า ทดลองเพื่อฝึกการคิด แก้ปัญหาและค้นพบความรู้	4.71	0.46	มากที่สุด
3.มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นความรู้ ทักษะ กระบวนการที่สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.57	0.51	มากที่สุด
4.มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการทั้งเนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนรู้และคุณธรรม โดยยึดธรรมชาติของผู้เรียน เพื่อสนองวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียนและธรรมชาติของวิชา	4.78	0.42	มากที่สุด
5.มีการบูรณาการแบบสอดแทรกในกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.78	0.57	มากที่สุด
6.มีการเน้นการถอดบทเรียนตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ เพื่อวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากกิจกรรมต่างๆ ที่นักเรียนทำหรือกิจกรรมการใช้ชีวิตประจำวันของนักเรียน	4.86	0.36	มากที่สุด
7.จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้	4.79	0.42	มากที่สุด
8.มีการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่แล้ว ตามธรรมชาติ หรือมีอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่น เป็นฐานการเรียนรู้/แหล่งที่ให้ ความรู้ที่โรงเรียนสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร บูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติจริง	4.86	0.36	มากที่สุด

ตาราง 30 (ต่อ)

รายการนิเทศ/ตัวบ่งชี้	ค่าสถิติ N=11		แปลความ
	\bar{X}	S.D.	
9.มีการปลูกฝังหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง จัดการเรียนการสอนที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกสาระการเรียนรู้ทุกชั้นปี และบ่มเพาะอุปนิสัยพอเพียงผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับวัยและบริบทของโรงเรียน	4.71	0.61	มากที่สุด
10.จัดการศึกษาเรียนรู้และการสืบทอดความรู้ในสาขาวิชาชีพต่างๆ จากภูมิปัญญาไทยรู้จักรากเหง้าประวัติความเป็นมาของตนเองครอบครัว สังคมและประเทศชาติ เข้าใจถึงความเป็นสากลและดำรงตนอยู่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงต่างๆ	4.92	0.26	มากที่สุด
11.สอดแทรกแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรและกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ เพื่อสอนให้ผู้เรียนรู้จักการใช้ชีวิต	4.86	0.36	มากที่สุด
12.การสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน โดยการปฏิบัติ เช่น การวาดภาพ เขียนเรียงความ ทำรายงาน การจัดทำป้ายนิเทศ การจัดนิทรรศการ อัญเชิญบทพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เช่น พระมหาชนก มาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผู้สอนร่วมคิดกับผู้เรียน จัดกิจกรรมต่างๆ	4.86	0.36	มากที่สุด
13.วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล พร้อมนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่มุ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ตามความแตกต่างของผู้เรียน	4.78	0.42	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.78	0.09	มากที่สุด

จากตาราง 30 ผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของครูโรงเรียนบ้านหนองแวง ด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่า ครูมีภาวะผู้นำในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบบบูรณาการตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการศึกษาเรียนรู้และการสืบทอดความรู้ในสาขาวิชาชีพต่างๆ จากภูมิปัญญาไทยรู้จักรากเหง้าประวัติความเป็นมาของตนเองครอบครัว สังคมและประเทศชาติ เข้าใจถึงความเป็นสากลและดำรงตนอยู่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงต่างๆ

($\bar{X} = 4.92$) รองลงมาคือตัวบ่งชี้ด้านครูมีการเน้นการถอดบทเรียนตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ เพื่อวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากกิจกรรมต่างๆ ที่นักเรียนทำหรือกิจกรรมการใช้ชีวิตประจำวันของนักเรียน มีการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ หรือมีอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่น เป็นฐานการเรียนรู้/แหล่งที่ให้ความรู้ที่โรงเรียนสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ตาม หลักสูตรบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติ จริง ตัวบ่งชี้ด้านสอดแทรกแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าเป็นส่วนหนึ่งของ หลักสูตรและกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา เพื่อ สอนให้ผู้เรียนรู้จักการใช้ชีวิตและตัวบ่งชี้ด้านการสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน โดยการปฏิบัติ เช่น การวาดภาพ เขียนเรียงความ ทำรายงาน การจัดทำป้ายนิเทศ การจัด นิทรรศการ อัญเชิญบทพระราชานิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เช่น พระมหาชนก มาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผู้สอนร่วมคิดกับผู้เรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.86$) และตัว บ่งชี้ด้านด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อ ต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.79$) ตามลำดับ และตัวบ่งชี้ที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุดคือตัวบ่งชี้ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นความรู้ ทักษะ กระบวนการที่สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.57$)

ตาราง 31 ผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครู
โรงเรียนบ้านหนองแวง : ด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยีและการจัดแหล่งเรียนรู้
แยกตามตัวบ่งชี้

รายการนิเทศ/ตัวบ่งชี้	ค่าสถิติ N=11		แปลความ
	\bar{X}	S.D.	
1.มีการใช้และการผลิตสื่อและการพัฒนานวัตกรรมในการเรียนรู้	4.64	0.49	มากที่สุด
2.มีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	4.57	0.51	มากที่สุด
3.มีการใช้สื่อ แหล่งหรือที่อยู่ในชุมชนเรียนรู้ สถานการเรียนรู้โดยเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ	4.71	0.46	มากที่สุด
4.มีการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตนเองจากเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	4.78	0.42	มากที่สุด
5.มีการใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศูนย์การเรียนรู้และการจัดระบบสารสนเทศเครือข่ายการเรียนรู้	4.78	0.42	มากที่สุด
6.มีการส่งเสริมการแสวงหาความรู้และการเผยแพร่ความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดนิทรรศการ การแข่งขันการใช้เทคโนโลยี	4.93	0.26	มากที่สุด
7.มีการใช้สื่อการสอนเพื่อพัฒนาการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้	4.79	0.57	มากที่สุด
8.เป็นผู้ชี้้นำการพัฒนาหลักสูตรและสื่อการสอน	4.57	0.64	มากที่สุด
9.มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.78	0.42	มากที่สุด
10.มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเชื่อมโยงธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ สถานการณ์จริง ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า ทดลองสัมผัสฝึกปฏิบัติจริง	4.85	0.36	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.74	0.12	มากที่สุด

จากตาราง 31 ผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของครูโรงเรียนบ้านหนองแวง ด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยีและการจัดการแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวบ่งชี้ พบว่าตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ด้านการส่งเสริมการแสวงหาความรู้และการเผยแพร่ความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดนิทรรศการ การแข่งขันการใช้เทคโนโลยี มีระดับการปฏิบัติเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.93$) รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ด้านครูมีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่

หลากหลายเชื่อมโยงธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ สถานการณ์จริง ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า ทดลองสัมผัสฝึกปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 4.85$) และตัวบ่งชี้ด้านครูมีการใช้สื่อการสอนเพื่อ พัฒนาการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้ ($\bar{X} = 4.79$) ตามลำดับและตัวบ่งชี้ ที่มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติที่ดีที่สุด คือ ตัวบ่งชี้ด้านความสามารถในการใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและตัวบ่งชี้ด้านการเป็น ผู้ชี้แนะการพัฒนาหลักสูตรและสื่อการสอน ($\bar{X} = 4.57$)

ตาราง 32 ผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครู
โรงเรียนบ้านหนองแวง : ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
แยกตามตัวบ่งชี้

รายการนิเทศ	ค่าสถิติ N=11		แปลความ
	\bar{X}	S.D.	
มีการเน้นการประเมินผลที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ เป็นการทดสอบเพื่อคุณ พัฒนาการของผู้เรียนว่าอยู่ในระดับใด มีความสามารถหรือมีจุดเด่นที่ควร ได้รับการส่งเสริมในด้านใด และมีจุดอ่อนที่ควรแก้ไขอยู่ตรงไหน	4.86	0.36	มากที่สุด
มีการเน้นการใช้ข้อสอบอัตนัยเชิงวิเคราะห์ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าใจ ในเนื้อหาวิชาที่เรียนและมีการถ่ายทอดความคิดอย่างเป็นระบบและสามารถ ประยุกต์ใช้อย่างสร้างสรรค์	4.76	0.42	มากที่สุด
มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ อย่าง หลากหลาย ทั้งนี้มุ่งเน้นการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นสำคัญ เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและผู้ปกครอง ตลอดจนความสอดคล้องกับ ธรรมชาติวิชาและพัฒนาการของผู้เรียน	4.86	0.36	มากที่สุด
มีการนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้เพื่อสอนซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนปรับปรุงการจัดการกิจกรรมการสอนของตนเองอย่างเป็นระบบ	4.64	0.63	มากที่สุด
มีการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะ (Process) และด้านคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ (Attribute)	4.60	0.63	มากที่สุด
มีการใช้ข้อมูลเป็นฐานในการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนที่ นอกเหนือจากใช้เกณฑ์อื่นๆ	4.79	0.57	มากที่สุด
มีการใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.64	0.63	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.73	0.11	มากที่สุด

จากตาราง 32 ผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของครูโรงเรียนบ้านหนองแวง ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) เมื่อพิจารณาเป็นตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ตัวบ่งชี้ด้านครูมีการเน้นการประเมินผลที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ เป็นการทดสอบเพื่อดูพัฒนาการของผู้เรียนว่าอยู่ในระดับใด มีความสามารถหรือมีจุดเด่นที่ควรได้รับการส่งเสริมในด้านใด และมีจุดอ่อนที่ควรแก้ไขอยู่ตรงไหนและตัวบ่งชี้ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ อย่างหลากหลาย ทั้งนี้มุ่งเน้นการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นสำคัญ เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและผู้ปกครอง ตลอดจนความสอดคล้องกับธรรมชาติวิชาและพัฒนาการของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.86$) รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ด้านครูมีการใช้ข้อมูลเป็นฐานในการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนที่นอกเหนือจากใช้เกณฑ์อื่นๆ ($\bar{X} = 4.79$) และตัวบ่งชี้ด้านครูมีการเน้นการใช้ข้อสอบอัตนัยเชิงวิเคราะห์ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนและมีการถ่ายทอดความคิดอย่างเป็นระบบและสามารถประยุกต์ใช้อย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.79$) ตามลำดับ และตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ด้านครูมีการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะ (Process) และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attribute) ($\bar{X} = 4.60$)

เมื่อผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้ของครูและประเมินผลกาปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชั้นสังเกตการณ์ (Re-Observing) มาพิจารณาร่วมกันแล้วได้ข้อสรุปที่สำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ปฏิบัติดังตาราง 33

ตาราง 33 สรุปผลการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	กิจกรรม	หลักฐานประกอบ	ผลการดำเนินการ
การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1.การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	1. การประชุม 2. การศึกษาดูงาน 3.การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4. การนิเทศภายใน	1. คู่มือการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ผ่าน
	2.การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด	1. การศึกษาดูงาน 2.การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3. การนิเทศภายใน	2.โครงการ/กิจกรรม 3. แผนการจัดการเรียนรู้	ผ่าน
	3. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	1. การศึกษาดูงาน 2.การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3. การนิเทศภายใน	4. แบบนิเทศการจัดการเรียนรู้	ผ่าน
	4.การใช้สื่อ เทคโนโลยี และการจัดแหล่งเรียนรู้	1. การศึกษาดูงาน 2.การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3. การนิเทศภายใน	5. ผลงานนักเรียน 6. สื่อ เทคโนโลยี 7. แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน	ผ่าน
	5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	1. การศึกษาดูงาน 2.การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3. การนิเทศภายใน	8. ระเบียบการวัดและประเมินผล 9. ผลงานครูและบุคลากร 10. ผลงานโรงเรียน (เอกสารประกอบภาคผนวก)	ผ่าน

ขั้นที่ 4 สะท้อนผลการปฏิบัติ (Re-reflecting)

หลังจากการสังเกตและประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ผู้วิจัย และกลุ่มผู้ร่วมวิจัย นำข้อมูลที่ได้มาจากการสังเคราะห์ข้อมูลย้อนกลับ ผลการดำเนินงานโดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ปรากฏผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 การศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จะดำเนินการในระหว่างวันที่ 27-28 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2560 สถานที่ศึกษาดูงานโรงเรียนสตรีวิทยา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการดำเนินงาน พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้แนวคิด หลักการและประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้สื่อ เทคโนโลยี และการจัดแหล่งเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1.2 ประชุมเชิงปฏิบัติการหาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในวันที่ 10 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2560 ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร ผลการดำเนินงาน คือ 1) จัดกิจกรรมนิเทศภายใน เพื่อติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของครู เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้คำปรึกษา แนะนำและร่วมกันปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างยั่งยืนและประเมินพฤติกรรมการภาวะผู้นำครูในด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งระบบไปพร้อมกันทั้งโรงเรียน ผู้บริหารครูและนักเรียน ชุมชนและผู้ปกครอง 2) การสร้างความตระหนักให้กับผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้เรียน ได้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อตนเอง ต่อเพื่อนร่วมงานและต่อผู้เรียน มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ เสียสละทุ่มเททั้งแรงกายและสติปัญญาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน และ 3) การจัดอบรมศึกษาดูงานเพื่อศึกษา และเปลี่ยนเรียนรู้อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง เพื่อนำผลมาพัฒนาตนเองและองค์กรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 การนิเทศภายใน เพื่อติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของครู ดำเนินการระหว่างวันที่ 1 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2560 ถึงวันที่ 30 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561 (ภาคเรียนที่ 2 /2560) โดยใช้แบบนิเทศการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านหนองแวงที่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกันจัดทำขึ้น ดำเนินการนิเทศเน้นการสร้างสรรค์สังคมการเรียนรู้ร่วมกัน ภาคเรียนละ 2 ครั้ง สถานที่ดำเนินงาน โรงเรียนบ้านหนองแวง อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร ผลการดำเนินงาน พบว่า ครูและบุคลากรที่ได้รับการนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 11 คนได้ผ่านการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลสำเร็จโดยรวมจากการดำเนินการวิจัยโดยหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในวงรอบที่ 2

หลังจากผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง โดยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่เน้นบทบาทการเป็นผู้มีส่วนร่วมและเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้มีการสะท้อนผลการพัฒนา โดยให้มีการประชุมเพื่อพบปะสนทนาเพื่อนำเอาข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการพัฒนาและจากการมีส่วนร่วมในการวิจัย ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมที่กำหนด สามารถสรุปผลการดำเนินงานโดยรวมได้ดังตาราง 34

ตาราง 34 ผลการบรรลุผลสำเร็จ ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง

องค์ประกอบ/ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
การจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		✓			4.75	มากที่สุด	ระดับความ
1.การพัฒนา คุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอัน พึงประสงค์	1)คู่มือการจัดกิจกรรม 2) ระเบียบสถานศึกษา 3) คุณลักษณะของ ผู้เรียน 4)โครงการพัฒนา คุณธรรมจริยธรรม	✓			4.79	มากที่สุด	สำเร็จ ระดับสูง จึงจะผ่าน เกณฑ์
2. การจัดการ เรียนรู้ที่เน้นทักษะ กระบวนการ การคิด	1)จำนวนครูที่จัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นทักษะกระบวนการคิด คิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป 2) จำนวนรายวิชาที่ครู จัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้ 3)แผนการจัดการเรียนรู้	✓			4.70	มากที่สุด	
3.การจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ	1)จำนวนครูที่จัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ แบบบูรณาการ คิดเป็น ร้อยละ 80 ขึ้นไป 2) จำนวนรายวิชาที่ครู จัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้ 3)แผนการจัดการเรียนรู้	✓			4.78	มากที่สุด	

ตาราง 34 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปาน กลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
4.การใช้สื่อ เทคโนโลยีและการ จัดแหล่งเรียนรู้	1)การจัดการหาผลิตใช้สื่อ เทคโนโลยี 2) ทะเบียนสื่อและ แหล่งเรียนรู้ 3) บรรยากาศโรงเรียน 4)โครงการพัฒนาแหล่ง เรียนรู้	✓			4.74	มากที่สุด	
5. การวัดและ ประเมินผลการ เรียนรู้	1)จำนวนครูที่วัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ที่ ตามระเบียบวัดผลคิด เป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป 2) ระเบียบการวัดและ ประเมินผล 3)การมีส่วนร่วมของ นักเรียน ผู้ปกครอง ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓			4.73	มากที่สุด	

จากตาราง 34 พบว่า ตัวบ่งชี้ความสำเร็จขององค์ประกอบด้านการจัดการ
เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 5 ด้านนั้นบรรลุผลตามที่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้
ร่วมวิจัยได้ร่วมกันกำหนดไว้

ระยะที่ 3 สรุปผลการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง

จากที่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง โดยได้ดำเนินการตามแนวทางและวิธีการพัฒนาที่หลากหลายซึ่งดำเนินการโดยใช้การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) จำนวน 2 วงรอบ โดยแต่ละวงรอบนั้นผู้วิจัยได้นำเสนอให้เห็นถึงกิจกรรมการดำเนินงานและการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการวางแผน (Planning) ขั้นตอนปฏิบัติการ (Acting) ขั้นสังเกตการณ์ (Observing) และขั้นสะท้อนผล (Reflecting) บัดนี้การดำเนินการพัฒนาดังกล่าวนั้นได้ดำเนินการมาครบทุกขั้นตอนแล้ว ผู้วิจัยขอเสนอผลการพัฒนาผลการวิจัย พบว่าองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่ส่งผลให้การพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ; กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง มี 2 องค์ประกอบหลัก คือ

1. องค์ประกอบหลักด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์เป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ 4) การทำเนื้อหาสาระวิชา 5) การออกแบบการเรียนรู้ และ 6) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียงสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษาที่บูรณาการครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เอกสารประกอบหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง คู่มือครู แผนการใช้หลักสูตร เหมาะสมและสนองตอบต่อความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรของบุคลากร ผู้ปกครองและชุมชน ครูมีการนำหลักสูตรไปใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงครบทุกคนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
2. องค์ประกอบหลักด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยตัว 1) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด 3) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 4) การใช้สื่อ เทคโนโลยีและการจัดแหล่งเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ครูมีการนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงเป็นคู่มือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และ
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการจัดบรรยากาศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เปิดโอกาส
ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการความถนัด
และความสนใจของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง คิดเป็น ทำเป็น
มีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนให้เกิด
การเรียนรู้อย่างรอบด้านต่อเนื่องและยั่งยืน ซึ่งผลสำเร็จในการดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำ
ครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้าน
หนองแวง ดังตาราง 35

ตาราง 35 การบรรลุผลสำเร็จในการดำเนินงานการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการ
เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปาน กลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปล ความ	
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง		✓			4.72	มากที่สุด	ระดับ
1. การวิเคราะห์เป้าหมาย ของการจัดการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	1)จำนวนรายวิชาครบทุก รายวิชา คิดเป็นร้อยละ 100 ตามโครงสร้างหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน 2)จำนวนรายวิชาที่นำมา บูรณาการกับหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงคิด เป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					ความ สำเร็จ ระดับสูงจึง จะผ่าน เกณฑ์
2.การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของ ผู้เรียน คุณลักษณะอัน พึงประสงค์ มาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัด และกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	1.เอกสารประกอบหลักสูตร 2.คู่มือครู 3.แผนการใช้หลักสูตร	✓					

ตาราง 35 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
3.การกำหนดหน่วยการเรียนรู้	มีการกำหนดหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการครบทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและทุกระดับชั้น คิดเป็นร้อยละ 100	✓					
4.การทำเนื้อหาสาระวิชา	จำนวนรายวิชาที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการได้สอดคล้องและสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
5.การออกแบบการเรียนรู้	1)จำนวนรายวิชาหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่บุคลากรผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำมาก 2) ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
6.การจัดทำแผนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง							
ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					4.75	มากที่สุด	ระดับความสำเร็จ
1. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์					4.70	มากที่สุด	ระดับสูง จึงจะผ่านเกณฑ์

ตาราง 35 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
1) ออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์	-จำนวนครูที่จัดทำแผนการจัดการกิจกรรมร้อยละ 80 ขึ้นไป -แผนการจัดการเรียนรู้ -จำนวนครู นักเรียนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป						
2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	จำนวนผู้เรียนที่มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมวิธีการเรียนรู้และร่วมกิจกรรมเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
3) จัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	จำนวนครูที่จัดกิจกรรมเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
4) ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยการทำงานร่วมกับผู้อื่นและรับผิดชอบต่อกลุ่มผู้ร่วมงาน และมีความกระตือรือร้น	จำนวนครู ผู้ปกครองและนักเรียนมีส่วนร่วม เฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
5) ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตนเอง	จำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมตามกำหนดร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
6) ปฏิบัติระเบียบวินัย ค่านิยม และคุณธรรมตามวิถีวัฒนธรรม	จำนวนครูและนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมเฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
7) จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	จำนวนครูที่จัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องๆ เฉลี่ยร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
8) จัดกระบวนการเรียนรู้ที่บูรณาการทั้งเชิงระบบ กระบวนการเรียนรู้และคุณธรรมโดยยึดธรรมชาติของผู้เรียน	จำนวนครูที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการคุณธรรมร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					

ตาราง 35 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
9) นำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพิจารณาปรับปรุง หรือเพิ่มเติม วิสัยทัศน์ เป้าหมายและฯ	- คู่มือการพัฒนาฯ - แผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
10) ร่วมกำหนดระเบียบ ธรรมเนียมปฏิบัติในสถานศึกษา ที่ส่งเสริมระเบียบวินัย เคารพธรรมเนียมปฏิบัติ กฎ กติกาสังคมร่วมกัน	จำนวนครูและนักเรียนที่ร่วมกำหนดระเบียบฯ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
11) ส่งเสริมพัฒนาบรรยากาศด้านคุณธรรมจริยธรรม	สภาพบรรยากาศจริงของห้องเรียน/โรงเรียน	✓					
12) จัดกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้มีการฝึกปฏิบัติที่เสริมหนุนระบบเรียนรู้ที่บ่มเพาะอุปนิสัย “พอเพียง” เช่น การมีฐานการเรียนรู้ต่างๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ชุมนุม กิจกรรมเสริมสร้างวินัย จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น	- คู่มือจัดกิจกรรมฯ - จำนวนครูที่จัดกิจกรรม ร้อยละ 80 ขึ้นไป - จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
13) ดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้พร้อมที่จะเรียนรู้ ทั้งสุขภาพกาย สุขภาพจิต สติปัญญา เพื่อให้ผู้เรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดีในชีวิตฯ	- จำนวนครูที่รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือ - นักเรียนที่ได้รับการดูแลฯ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
14) จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปรับปรุงหรือเพิ่มเติมมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนฯ	- จำนวนครูที่จัดกิจกรรม ร้อยละ 80 ขึ้นไป - จำนวนนักเรียนที่มีส่วนร่วมจัดกิจกรรม ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
15) จัดการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังหลักคิดที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกสาระการเรียนรู้ ทุกชั้นปี และบ่มเพาะอุปนิสัยพอเพียงผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย	- จำนวนครูที่จัดกิจกรรม ร้อยละ 80 ขึ้นไป - คู่มือจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมฯ	✓					

ตาราง 35 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด		✓			4.78	มากที่สุด	ระดับ
1)จัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหาให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้ ความคิด ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง	- แผนจัดการเรียนรู้ - จำนวนสาระการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด ร้อยละ 80 ขึ้นไป จำนวนครูที่จัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					ความสำเร็จ ระดับสูงจึง จะผ่าน เกณฑ์
2)มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถทางปัญญาในการทำความเข้าใจกับเรื่องต่าง ๆ ทำทนายให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ที่ต่างไปจากเดิมและสามารถหาเหตุผลอธิบายความคิดของตนเองได้	- จำนวนครูที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถร้อยละ 80 ขึ้นไป - แผนการจัดการเรียนรู้ - ความพึงพอใจของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
3)ใช้วิธีการสอนที่เน้นการคิด สืบค้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสืบค้นจากข้อมูลและใช้ความคิดเพื่อสรุปความรู้ต่างๆ	- จำนวนครูที่ใช้วิธีการสอนที่เน้นการคิด ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
4)มีการกระตุ้นผู้เรียนให้คิด ตั้งคำถามหรือการอภิปรายเพื่อนำไปสู่การกระตุ้นให้สนใจ ใฝ่รู้ รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง ตรวจสอบข้อมูล วิเคราะห์ ตีความและหาข้อสรุป	- แผนการจัดการเรียนรู้ - จำนวนครูที่จัดการเรียนรู้โดยกระตุ้นฯ ร้อยละ 80 ขึ้นไป - จำนวนสาระการเรียนรู้ที่มีการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นผู้เรียนฯ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					

ตาราง 35 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
5) ใช้วิธีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ และการสรุปองค์ความรู้แบบองค์รวม (Holistic Thinking) ไม่แยกส่วนด้วยการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ เชื่อมโยงเรื่องราว และแนวความคิดของสิ่งที่เรียนรู้ในห้องเรียนกับวิถีชีวิต	-จำนวนครูที่จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด คิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป -จำนวนรายวิชาที่ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้-แผนการจัดการเรียนรู้	✓					
6) ให้ผู้เรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้ ความคิด ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ทำทนายให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมและสามารถหาเหตุผลอธิบายความคิดของตนเองได้	- แผนการจัดการเรียนรู้ -จำนวนครูที่จัดกิจกรรมและสาระการเรียนรู้ที่จัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
7) จัดกิจกรรม และสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำและฝึกปรับปรุงตนเอง	-จำนวนครูที่จัดกิจกรรม การเรียนรู้ -จำนวนครูที่จัดการเรียนรู้ที่ปฏิบัติตามสาระการเรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
8) เน้นกิจกรรมที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ การคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ผ่านการวางแผนและการถอดบทเรียนตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ และการนำไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	- จำนวนครูที่จัดการเรียนรู้ครบตามสาระการเรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป -จำนวนนักเรียนที่นำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					

ตาราง 35 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
9)การจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงอย่างเหมาะสม ในชีวิตประจำวัน เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์	-แผนการจัดการเรียนรู้ -จำนวนสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องๆ ร้อยละ 80 ขึ้นไป -จำนวนนักเรียนที่ได้รับการพัฒนาด้านทักษะกระบวนการคิด ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
10)จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยเน้นการทดลอง การปฏิบัติจริงทั้งในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษาในรูปแบบโครงการ การศึกษารายบุคคล การทำงานกลุ่ม	-จำนวนสาระการเรียนรู้ที่สอนแบบโครงการ ร้อยละ 80 ขึ้นไป -ผลงานนักเรียน (โครงการ)	✓					
11)มีการกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา	- จำนวนสาระการเรียนรู้ ขึ้นไปที่กระตุ้นและส่งเสริมฯ ร้อยละ - ผลงานนักเรียน - แผนการจัดการเรียนรู้	✓					

ตาราง 35 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้ ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
3.การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ		✓			4.78	มากที่สุด	ระดับ
1)มีการส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน	-ครูจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ครบทุกกลุ่มสาระ	✓					ความ สำเร็จ ระดับสูง จึงจะผ่าน
2)มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีที่หลากหลายเชื่อมโยงธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น สถานการณ์จริง ฯ	-ทะเบียนสื่อ/แหล่งเรียนรู้ -ครูบันทึกการใช้สื่อ/ แหล่งเรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					เกณฑ์
3)มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นความรู้ ทักษะ กระบวนการที่สอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ฯ	-ครูมีแผนการเรียนรู้ครบทุกสาระ -แผนการจัดการเรียนรู้ -จำนวนครูที่จัดการเรียนรู้ตามแผนฯ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
4)มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการทั้งเนื้อหา สาระกระบวนการเรียนรู้และคุณธรรม โดยยึดธรรมชาติของผู้เรียน เพื่อสนองวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียนและธรรมชาติของวิชา	-ครูมีแผนการเรียนรู้ครบทุกสาระร้อยละ 80 ขึ้นไป -แผนการจัดการเรียนรู้ -จำนวนนักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
5)มีการบูรณาการแบบสอดแทรกในกลุ่มสาระการเรียนรู้	-ครูมีแผนการเรียนรู้ครบทุกสาระร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
6)มีการเน้นการถอดบทเรียนตามหลัก 3 ท่วง 2 เงื่อนไข 4 มิติ เพื่อวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากกิจกรรมต่างๆ ฯ	-ผลงานนักเรียน -จำนวนนักเรียนที่มีความสามารถและปฏิบัติได้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					

ตาราง 35 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
7) จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้	- มีการจัดสภาพแวดล้อมภายในและนอกห้องเรียน/โรงเรียน ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
8) มีการใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ ฐานการเรียนรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ หรือมีอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่น เป็นฐานการเรียนรู้ที่ให้ความรู้ที่โรงเรียนสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ฯ	- จำนวนครูและนักเรียนที่ใช้สื่อ ร้อยละ 80 ขึ้นไป - มีสื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป - ทะเบียนสื่อ/แหล่งเรียนรู้ครบทุกสาระ	✓					
9) มีการปลูกฝังหลักคิดเศรษฐกิจพอเพียง จัดการเรียนการสอนที่บูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกสาระการเรียนรู้ทุกชั้นปี และบ่มเพาะอุปนิสัยพอเพียงผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย	- แผนการจัดการเรียนรู้ - จำนวนครูที่จัดทำแผนและใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
10) จัดการศึกษาเรียนรู้และการสืบทอดความรู้ในสาขาวิชาชีพระหว่างจากภูมิปัญญาไทยรู้จักรากเหง้าประวัติความเป็นมาของตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ ฯ	- แผนการจัดการเรียนรู้ - จำนวนครูที่จัดทำแผนและใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
11) สอดแทรกแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรและกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม ฯ	ครูจัดทำแผนและใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					

ตาราง 35 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
12) การสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน โดยการปฏิบัติ เช่น การวาดภาพ เขียนเรียงความ ทำรายงาน การจัดทำป้ายนิเทศ การรณรงค์เชิญชวน อัญเชิญบทพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้	- แผนการจัดการเรียนรู้ - จำนวนครูที่จัดทำแผน และใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ร้อยละ 80 ขึ้นไป - ผลงานนักเรียน/ โครงการ/รายงาน	✓					
13) วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล พร้อมนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่มุ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ตามความแตกต่างของผู้เรียน	- จำนวนครูที่จัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ร้อยละ 80 ขึ้นไป - บันทึกข้อมูลรายบุคคล	✓					
4. การใช้สื่อ เทคโนโลยี และการจัดแหล่งเรียนรู้		✓			4.74	มากที่สุด	ระดับ
1) มีการใช้และการผลิตสื่อและการพัฒนานวัตกรรมในการเรียนรู้	- จำนวนครูที่ใช้สื่อเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					ความสำเร็ จระดับสูง จึงจะผ่าน
2) มีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อแสวงหาความรู้ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	จำนวนครูและนักเรียนที่ใช้สื่อเทคโนโลยี ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					เกณฑ์
3) มีการใช้สื่อ แหล่งหรือที่อยู่ในชุมชนเรียนรู้ สถานการเรียนรู้โดยเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ	จำนวนแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมและเพียงพอครบทุกสาระ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
4) มีการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตนเองจากเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	จำนวนครูและนักเรียนที่ใช้สื่อ เทคโนโลยี ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					

ตาราง 35 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
5) มีการใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศูนย์การ เรียนรู้และการจัดระบบ สารสนเทศเครือข่ายการ เรียนรู้	จำนวนสื่อ เทคโนโลยีครบตาม กลุ่มสาระการเรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
6) มีการส่งเสริมการแสวงหา ความรู้และการเผยแพร่ ความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง การจัดนิทรรศการ การแข่งขันการใช้เทคโนโลยี	จำนวนครูและ นักเรียนที่แข่งขันการ ใช้สื่อเทคโนโลยี ร้อย ละ 80 ขึ้นไป	✓					
7) มีการใช้สื่อการสอนเพื่อ พัฒนาการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้	จำนวนครูที่ใช้สื่อการ เรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้น ไป	✓					
8) เป็นผู้ชี้้นำการพัฒนา หลักสูตรและสื่อการสอน	จำนวนครูที่มีแผน และใช้สื่อร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
9) มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่มา ประยุกต์ใช้ในการจัดการ เรียนการสอน	-จำนวนสื่อ เทคโนโลยีครบตาม กลุ่มสาระการเรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้น	✓					
10) มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่ หลากหลายเชื่อมโยง ธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ สถานการณ์จริง ให้ผู้เรียนได้ ศึกษาค้นคว้า ทดลองสัมผัส ฝึกปฏิบัติจริง	การมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครอง ชุมชนใน การจัดทำแหล่ง เรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					

ตาราง 35 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้		✓			4.73	มากที่สุด	ระดับ ความสำเร็จ ระดับสูงจึง จะผ่าน เกณฑ์
1) เน้นการประเมินผลที่เอื้อให้ เกิดการเรียนรู้ เป็นการทดสอบ เพื่อพัฒนาการของผู้เรียนว่า อยู่ในระดับใดมีความสามารถ หรือมีจุดเด่นที่ควรได้รับการ ส่งเสริมในด้านใด และมี จุดอ่อนที่ควรแก้ไขอยู่ตรงไหน	-จำนวนครูและสาระ การเรียนรู้ที่ ประเมินผลที่เอื้อให้ เกิดการเรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป -ระเบียบการวัดและ ประเมินผลของโรงเรียน	✓					
2) เน้นการใช้ข้อสอบอัตนัยเชิง วิเคราะห์ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่ เรียนและมีการถ่ายทอด ความคิดอย่างเป็นระบบและ สามารถประยุกต์ใช้	-จำนวนครูและสาระ การเรียนรู้ที่ ประเมินผลที่เอื้อให้ เกิดการเรียนรู้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป -แบบทดสอบ	✓					
3) วัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ อย่างหลากหลายมุ่งเน้น ประเมินผลตามสภาพจริงเป็น สำคัญ เน้นการมีส่วนร่วมของ ผู้เรียนและผู้ปกครอง ฯ	-ระเบียบการวัดผลฯ -จำนวนนักเรียน ผู้ปกครองที่มีส่วนร่วม ประเมินผล ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
4) มีการนำผลการประเมิน ผู้เรียนมาใช้เพื่อสอนซ่อมเสริม และพัฒนาผู้เรียนตลอดจน ปรับปรุงการจัดกิจกรรมฯ	-แบบบันทึก พัฒนาการของผู้เรียน -ผลงานนักเรียน	✓					
5) มีการออกแบบการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ให้ ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Process) และคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ (Attribute)	-แบบประเมินผล -ระเบียบการวัดผลฯ -จำนวนครูที่มีการ ประเมินผลครอบคลุม ทั้ง 3 ด้าน ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					

ตาราง 35 (ต่อ)

องค์ประกอบ/ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	หลักฐานประกอบ	ระดับความสำเร็จ			ระดับการปฏิบัติ		หมายเหตุ
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ	\bar{X}	แปลความ	
6)มีการใช้ข้อมูลเป็นฐานในการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนที่นอกเหนือจากใช้เกณฑ์อื่นๆ	จำนวนนักเรียนที่ได้รับการพัฒนา ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					
7)มีการใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ฯ	จำนวนครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ร้อยละ 80 ขึ้นไป	✓					

สรุปผลการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบที่ทำให้เกิดผลสำเร็จในการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มี 2 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์เป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2)การวิเคราะห์จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3)การกำหนดหน่วยการเรียนรู้ 4)การทำเนื้อหาสาระวิชา 5)การออกแบบการเรียนรู้ และ 6) การจัดทำแผนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. ด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยตัวบ่งชี้หลัก ดังนี้ 1) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด 3) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 4) การใช้สื่อ เทคโนโลยีและการจัดแหล่งเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีโรงเรียนบ้านหนองแวง คือ 1. ครูมีภาวะผู้นำในด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง โดยมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียงสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง คู่มือครู แผนการใช้หลักสูตร เหมาะสมมีความสอดคล้องและบูรณาการครอบคลุมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สนองตอบต่อความ

ต้องการ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรของบุคลากรผู้ปกครองและชุมชน 2) ครูมีภาวะผู้นำในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถบูรณาการสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการออกแบบการจัดการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องตามหลักสูตร จัดทำแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อุ้และมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องตามองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้สื่อ เทคโนโลยีและการจัดแหล่งเรียนรู้และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตลอดจนทั้งการนำองค์ความรู้ที่ได้ไปพัฒนางาน พัฒนาตน มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานด้านการเรียนรู้เพื่อก้าวสู่การเป็นครูมืออาชีพ ส่งผลให้ครูได้รับการยอมรับจากหน่วยงานองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานด้านการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน เป็นผู้นำในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและมีผลงานด้านการเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่ผู้สนใจและศึกษาดูงาน ตลอดจนทั้งเผยแพร่ผลงานครูและผลงานนักเรียนให้เป็นที่ประจักษ์อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์ ดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์

ภาวะผู้นำของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยที่ใช้ในการพัฒนาคือ 1) การเป็นผู้นำด้านการบริหารจัดการศึกษา โดยมีการกำหนดนโยบายนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี มีการดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา มีการติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปี ที่นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา นำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย/แผนงาน/โครงการ ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา การจัดการประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง และจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่บุคลากรของสถานศึกษา 2) การเป็นผู้นำด้านวิชาการ โดยดำเนินการบริหารงานวิชาการ ดังนี้ มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้ ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้ ติดตามผล แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้และมีการนำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้ 3) การเป็นผู้นำด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยมีการส่งเสริมให้จัดทำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่กิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4) การเป็นผู้นำที่มีคุณธรรมในตนเองและองค์กร มีคุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ การบริหารงานบุคคลตามหลักคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมโดยการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์บุคลากร 5) การเป็นผู้นำด้านสังคมและชุมชน โดยมีการบริหารจัดการ สถานศึกษาเพื่อชุมชนและสังคม การบริหารโดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 6) การเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการสู่การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และ 7) การเป็นผู้นำพัฒนาเชิงบริหาร โดยมีการพัฒนาตนเองจากการศึกษาอบรมและพัฒนาวิชาชีพการบริหารในการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นผู้บริหารมืออาชีพ

(เอกสารประกอบ ภาคผนวก ข)

จากการดำเนินการวิจัยและพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้นวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง คือ แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล หลักสูตรสถานศึกษาพอเพียง แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สื่อ เทคโนโลยี แหล่งการเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเกิดขึ้นจากการร่วมมือ ร่วมใจของครู บุคลากร ผู้ปกครอง ชุมชนและ องค์กรชุมชนตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน ซึ่งการทำงานของผู้บริหาร ครูและบุคลากรของโรงเรียนบ้านหนองแวงเป็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะ สอดคล้องตามแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติกิจกรรมและลงมือปฏิบัติจริงจนเกิดการเรียนรู้ คิดอย่างเป็นระบบ มีวิจารณ์ญาณ สามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้การปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารครู บุคลากรโรงเรียนบ้านหนองแวง ในการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สิ่งสำคัญที่ทำให้โรงเรียนเกิดประสิทธิผล และบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้นั้น ครูและบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่น ศรัทธา มีความผูกพันมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และมีความภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน เห็นคุณค่าต่อหน้าที่ที่ได้ปฏิบัติจึงมีความเต็มใจร่วมปฏิบัติงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนและมุ่งมั่นปฏิบัติงานด้วยหลักการมีส่วนร่วม สามารถพัฒนางาน พัฒนาตนให้สามารถดำรงชีวิตและหน้าที่การงานอยู่ในสังคมได้อย่างมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน ส่งผลให้นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองแวงได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพมีคุณธรรมและจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติจริงและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทำให้โรงเรียนบ้านหนองแวงเป็นโรงเรียนที่มีการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการสู่การจัดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มรูปแบบ เป็นสถานศึกษาแบบอย่างด้านการบูรณาการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นสถานศึกษาพอเพียงต้นแบบและเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ